

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional
„Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)”
și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul
informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)”**

În temeiul art. 18 alin. (1) și art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, și al art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Sistemul informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)” și resursa informațională formată de acesta.

2. Se aprobă:

2.1. Conceptul Sistemului informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)”, conform anexei nr. 1;

2.2. Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)”, conform anexei nr. 2.

3. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limitele mijloacelor prevăzute anual în bugetul de stat, precum și din alte surse legale.

4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în comun cu Instituția Publică Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală vor asigura punerea în aplicare a Sistemului informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)”.

5. Implementarea Sistemului informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)” va fi realizată de către Instituția Publică Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală.

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

CONCEPT
AL SISTEMULUI INFORMAȚIONAL „SISTEMUL DE
CUNOȘTINȚE ȘI INOVARE ÎN AGRICULTURĂ (AKIS)”

I. INTRODUCERE

Agricultura și dezvoltarea rurală au dobândit un rol important în progresul economic și social al Republicii Moldova, devenind o prioritate tot mai clară în cadrul politicilor publice ale statului. În acest context, prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, a fost aprobată Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, prin care Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare își propune crearea și punerea în aplicare a unui sistem de cunoștințe și inovare în agricultură care să contribuie la dezvoltarea continuă a sectorului agroalimentar.

Pentru realizarea acestui obiectiv, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmărește să dezvolte Sistemul informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)” (în continuare – *SI AKIS*) ca instrument ce are drept scop sprijinirea proceselor de inovare, de adoptare a tehnologiilor moderne și de consolidare a legăturii dintre cercetare, consiliere și practica agricolă. Prin intermediul *SI AKIS* se urmărește facilitarea accesului actorilor din sectorul agroalimentar la cunoștințe, inovații și resurse digitale relevante, favorizând schimbul eficient de informații între fermieri, cercetători, consilieri agricoli, organizații de fermieri și alți parteneri din domeniu.

SI AKIS vine să sprijine implementarea metodelor moderne și sustenabile în agricultură, facilitând accesul la baze de date cu bune practici, studii de caz, tehnologii emergente și soluții personalizate, precum și la rezultate ale celor mai recente cercetări agricole.

Un beneficiu major al *SI AKIS* este consolidarea și integrarea serviciilor de consiliere agricolă într-un sistem digital unificat, oferind, totodată, acces comod la instruirii online, webinare, demonstrații virtuale și schimburi de experiență între fermieri și experți.

SI AKIS are menirea de a stimula colaborarea între actorii din domeniul agricol, susținând inițierea și dezvoltarea proiectelor comune de cercetare și inovare, facilitarea accesului la finanțare și aplicarea soluțiilor tehnologice avansate.

De asemenea, *SI AKIS* vizează centralizarea informațiilor privind oportunitățile de finanțare, inclusiv subvențiile, granturile și alte forme de sprijin disponibile la nivel național și european. Fermierii și antreprenorii agricoli vor avea acces rapid la ghiduri de aplicare, cerințe de eligibilitate și termene-limită,

favorizând luarea unor decizii informate, reducerea riscurilor, utilizarea eficientă a resurselor și creșterea productivității.

Dezvoltarea SI AKIS va facilita integrarea Republicii Moldova în rețelele europene de inovare agricolă, precum *Horizon Europe* și *EIP-AGRI*, consolidând competitivitatea sectorului și încurajând adoptarea celor mai bune practici la nivel internațional.

Prin urmare, implementarea SI AKIS constituie o necesitate strategică pentru modernizarea sectorului agricol și rural, precum și pentru consolidarea mecanismelor privind transferul de cunoștințe și inovații.

Conceptul Sistemului informațional „Sistemul de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” (în continuare – *Concept*) definește cerințele fundamentale, scopul și funcționalitățile de bază ale SI AKIS, în conformitate cu obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023.

II. DISPOZIȚII GENERALE

1. Scopul principal al SI AKIS constă în crearea resursei informaționale prin dezvoltarea unui sistem digital integrat de cunoștințe, inovare și tehnologie, menit să asigure o conexiune funcțională și eficientă între fermieri, cercetare, educație și formare profesională, consiliere și inovare în domeniul agroalimentar, precum și accesul facil și continuu la informații actualizate, bune practici, soluții digitale avansate și oportunități de finanțare.

2. SI AKIS constituie o totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și personal, destinate pentru păstrarea, prelucrarea și furnizarea informațiilor, crearea unui cadru funcțional de colaborare dintre fermierii și antreprenorii din domeniul agroalimentar, organizațiile care generează și aplică tehnologii în agricultură, consilierii agricoli, organizațiile din domeniile cercetării și inovării, prestatorii de servicii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar și factorii de decizie, pentru a promova schimbul de informații și bunele practici, consolidarea colaborării intersectoriale și sporirea eficienței proceselor de inovare în agricultură.

3. În sensul prezentului Concept următoarele noțiuni semnifică:

3.1. *autentificare* – proces de identificare a utilizatorului în cadrul SI AKIS prin intermediul certificatului cheii publice sau prin metoda autentificării prin doi pași;

3.2. *consilier agricol* – persoană fizică calificată care acordă sprijin tehnic, economic, juridic și social fermierilor (conform Legii nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole);

3.3. *serviciu de consiliere agricolă* – serviciu de consiliere a fermierilor și a altor beneficiari ai sprijinului politicii agricole, furnizat de către un consilier agricol;

3.4. *formare profesională continuă în domeniul agroalimentar* – proces de instruire în cadrul căruia un adult, având deja o calificare în domeniul agroalimentar, își completează competențele profesionale prin aprofundarea cunoștințelor sau prin deprinderea unor noi metode ori procedee aplicate;

3.5. *organizație din domeniile cercetării și inovării în domeniul agroalimentar* – persoană juridică care desfășoară una dintre următoarele activități: cercetări fundamentale și/sau aplicative, dezvoltarea experimentală, implementarea rezultatelor științifice și inovațiilor, transferul tehnologic, pregătirea și perfecționarea cadrelor științifice în domeniul agroalimentar.

4. Obiectivele generale ale SI AKIS sunt:

4.1. crearea unui punct unic și centralizat de acces la informații relevante pentru fermieri, cercetători, consilieri și pentru alți actori interesați din sectorul agroalimentar;

4.2. promovarea interacțiunii, a colaborării și a schimbului de cunoștințe între actorii implicați în agricultură și dezvoltare rurală;

4.3. sprijinirea procesului de transfer a celor mai recente rezultate științifice și adoptarea tehnologiilor și practicilor agricole inovatoare;

4.4. îmbunătățirea accesului la servicii de consiliere, educație și formare profesională în domeniul agroalimentar;

4.5. facilitarea informării persoanelor interesate privind oportunitățile de finanțare, subvențiile și programele de sprijin disponibile la nivel național și internațional.

5. În vederea realizării obiectivelor generale, SI AKIS urmărește atingerea următoarelor obiective specifice:

5.1. dezvoltarea arhitecturii și infrastructurii informaționale a unei soluții care să asigure acces comod, sigur și eficient pentru toate categoriile de utilizatori;

5.2. digitalizarea și integrarea conținutului științific, tehnic și a celui de educație și formare profesională, generat de organizațiile din domeniul cercetării și inovării, prestatorii de servicii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar și proiectele internaționale în domeniul agriculturii;

5.3. crearea și consolidarea unui cadru de colaborare între actorii-cheie ai SI AKIS;

5.4. asigurarea interoperabilității cu alte sisteme informaționale relevante la nivel național și internațional, inclusiv cu platformele europene de inovare agricolă;

5.5. instituirea unui mecanism participativ de guvernare digitală al SI AKIS prin implicarea activă a actorilor relevanți în procesul de dezvoltare, actualizare și validare a conținutului informațional;

5.6. facilitarea accesului la publicații științifice și informații de specialitate prin diversificarea surselor și digitalizarea conținutului, în scopul îmbunătățirii nivelului de cunoștințe;

5.7. implementarea unui sistem digital de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar, inclusiv prin automatizarea proceselor de certificare a competențelor;

5.8. promovarea și diseminarea celor mai bune practici și soluții inovatoare deja testate, pentru a le face accesibile tuturor actorilor implicați în sectorul agricol;

5.9. furnizarea serviciilor de consiliere agricolă specializată prin intermediul unui sistem digital, cu scopul de a îmbunătăți procesul decizional și performanța fermei;

5.10. integrarea și gestionarea resurselor educaționale și informaționale într-un spațiu digital unificat destinat tuturor utilizatorilor relevanți din domeniu;

5.11. dezvoltarea și implementarea programelor de educație și de formare profesională în domeniul agroalimentar, adaptate nevoilor pieței, prin utilizarea metodelor moderne și a instrumentelor digitale;

5.12. stimularea cercetării aplicate și a transferului de tehnologii prin consolidarea legăturii dintre activitatea științifică și aplicabilitatea practică la nivelul fermei;

5.13. elaborarea și aplicarea unor mecanisme eficiente de monitorizare și evaluare a performanței SI AKIS, care să permită analiza impactului asupra dezvoltării și modernizării sectorului agroalimentar.

6. SI AKIS este utilizat pentru:

6.1. colectarea, sistematizarea, stocarea și gestionarea informațiilor relevante în domeniul agroalimentar, provenite din surse naționale și internaționale;

6.2. asigurarea accesului nediscriminatoriu și eficient la informații actualizate pentru toți actorii implicați în sectorul agroalimentar;

6.3. integrarea, modernizarea și digitalizarea serviciilor de consiliere agricolă, cu scopul de a crește calitatea și disponibilitatea acestora;

6.4. monitorizarea, analiza și raportarea datelor relevante pentru procesul decizional și pentru fundamentarea politicilor publice în domeniul agroalimentar;

6.5. facilitarea proceselor de inovare și colaborării interdisciplinară între actorii ecosistemului agricol, inclusiv prin promovarea parteneriatelor strategice;

6.6. asigurarea accesului la informații privind oportunitățile de finanțare, măsurile de sprijin și programele destinate pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar;

6.7. facilitarea integrării SI AKIS în rețelele europene și internaționale de cercetare, inovare și transfer de cunoștințe.

7. SI AKIS este parte componentă a sistemelor informaționale de stat ale Republicii Moldova, pe care este ținută resursa informațională departamentală a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și a Instituției Publice Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală (în continuare – *IP CCAR*) formată în procesul de furnizare a serviciilor de consiliere agricolă și a transferului de cunoștințe.

8. Principiile fundamentale pe baza cărora va fi proiectat și implementat SI AKIS sunt:

8.1. *principiul legalității*, care presupune crearea și exploatarea SI AKIS în conformitate cu legislația națională, cu normele și cu standardele internaționale recunoscute în domeniu;

8.2. *principiul accesibilității și transparenței*, care presupune asigurarea unui acces deschis și facil la informațiile cu caracter public pentru toți actorii implicați în sectorul agroalimentar, indiferent de nivelul lor de expertiză sau localizare;

8.3. *principiul interoperabilității sistemelor informaționale*, care presupune capacitatea tehnică a sistemelor informaționale și capacitatea organizatorică a participanților de a reutiliza date printr-un proces eficient de schimb de date;

8.4. *principiul securității informaționale*, care presupune asigurarea nivelului dorit de integritate, exclusivitate, accesibilitate și eficiență a protecției datelor împotriva pierderii, denaturării, distrugerii și utilizării neautorizate;

8.5. *principiul auditului sistemului*, care presupune că SI AKIS înregistrează informații despre schimbările care au loc, pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui document sau a stării lui într-o etapă anterioară;

8.6. *principiul transparenței*, care presupune accesul cetățenilor la datele și actele cu caracter public;

8.7. *principiul autenticității și veridicității*, care presupune că toate datele furnizate prin intermediul sistemului se prezumă a fi autentice, integre și veridice;

8.8. *principiul confidențialității informației*, care presupune restricționarea accesului persoanelor neautorizate la informația cu accesibilitate limitată (date personale, secret comercial) și răspunderea personală pentru utilizarea și difuzarea neautorizată a informației din sistem;

8.9. *principiul integrității*, care implică păstrarea conținutului datelor și interpretarea lor univocă în condițiile unor acțiuni accidentale;

8.10. *principiul orientării spre utilizator (usability)*, care presupune că structura, conținutul, mijloacele de acces și navigarea sunt focalizate spre utilizatorii de informație;

8.11. *principiul utilizării standardelor deschise*, care se aplică pentru a asigura atât interoperabilitatea cu sistemele externe, cât și păstrarea informației;

8.12. *principiul dezvoltării progresive*, care presupune elaborarea și modificarea permanentă a componentelor SI AKIS în conformitate cu cele mai recente și inovative tehnologii.

III. SPAȚIUL JURIDICO-NORMATIV AL FUNCȚIONĂRII SI AKIS

9. Activitatea SI AKIS este reglementată de următoarele acte normative în domeniul agriculturii:

9.1. Lege nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală;

9.2. Legea nr. 39/2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole;

9.3. Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole;

9.4. Hotărârea Guvernului nr. 56/2023 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030;

9.5. Hotărârea Guvernului nr. 538/2023 cu privire la constituirea Instituției Publice Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală.

10. Activitatea SI AKIS este reglementată de următoarele acte normative în domeniul informatizării:

10.1. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

10.2. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;

10.3. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

10.4. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

10.5. Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;

10.6. Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;

10.7. Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate;

10.8. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

10.9. Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

10.10. Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);

10.11. Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

10.12. Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;

10.13. Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

10.14. Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

10.15. Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului

privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);

10.16. Hotărârea Guvernului nr. 411/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)” și a Regulamentului privind utilizarea și administrarea acestuia;

10.17. Hotărârea Guvernului nr. 323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”;

10.18. Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030;

10.19. Ordinul Ministrului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 002:2006.

IV. SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SI AKIS

11. Funcțiile de bază ale SI AKIS sunt formarea spațiului informațional al acestuia, după cum urmează:

11.1. gestionarea bazelor de date, înregistrarea, actualizarea, arhivarea și, după caz, radierea informațiilor relevante privind serviciile de consiliere agricolă, activitățile de cercetare, educație și formare profesională în domeniul agroalimentar;

11.2. interoperabilitatea și schimbul de date;

11.3. asigurarea integrării funcționale cu alte sisteme informaționale prin intermediul platformei guvernamentale MConnect, pentru facilitarea partajării de date între instituțiile publice și utilizatorii autorizați;

11.4. garanția unui acces controlat, sigur și transparent la datele gestionate, cu respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal;

11.5. gestionarea fluxurilor de lucru – automatizarea proceselor operaționale (inclusiv înregistrările, validările, modificările și monitorizările), asigurând coerența, trasabilitatea și eficiența acestora în cadrul SI AKIS;

11.6. monitorizarea și controlul drepturilor de acces ale utilizatorilor;

11.7. administrarea nomenclatoarelor, a șabloanelor de documente, a procedurilor de backup, precum și asigurarea performanței tehnice și operaționale a SI AKIS.

12. Funcțiile specifice ale SI AKIS sunt:

12.1. formarea și administrarea bazei de date prin:

12.1.1. evidența consilierilor agricoli certificați (înregistrarea, evaluarea, actualizarea și radierea);

12.1.2. evidența organizațiilor din domeniile cercetării și inovării în domeniul agroalimentar și a programelor de cercetare;

12.1.3. evidența serviciilor de consiliere;

12.1.4. evidența serviciilor de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar;

12.1.5. evidența publicațiilor științifice, tehnice și inovative în domeniu;

12.1.6. asigurarea calității, veridicității și trasabilității datelor prin păstrarea istoricului modificărilor în ordine cronologică.

12.2. facilitarea interoperabilității prin schimbul de date cu alte sisteme publice prin intermediul MConnect, pentru:

12.2.1. asigurarea accesului autorizat la date de către instituțiile partenere și alți actori;

12.2.2. validarea automată a datelor introduse;

12.2.3. corelarea și completarea informațiilor cu date provenite din sisteme informaționale externe.

12.3. gestionarea proceselor operaționale prin:

12.3.1. digitalizarea fluxurilor de lucru legate de serviciile de consiliere, cercetare și formare profesională;

12.3.2. asigurarea monitorizării și a trasabilității sarcinilor recurente în SI AKIS.

13. SI AKIS este organizat în contururi funcționale, care acoperă toate componentele esențiale ale ecosistemului agricol modern: cercetare, consiliere, formare, digitalizare, politici și sprijin. Acesta include următoarele contururi funcționale:

13.1. conturul funcțional „Organizații din domeniul cercetării și inovării cu profil agricol”, cu următoarele funcții specifice:

13.1.1. publicarea listei organizațiilor din domeniul cercetării și inovării;

13.1.2. ținerea catalogului proiectelor de cercetare în derulare și finalizate;

13.1.3. publicarea lucrărilor științifice, a rezultatelor tehnologice și a brevetelor;

13.1.4. organizarea activităților de transfer în practică: demonstrații, vizite, ateliere;

13.1.5. evidența evenimentelor științifice și de inovare;

13.2. conturul funcțional „Consilieri agricoli”, cu următoarele funcții specifice:

13.2.1. înregistrarea și actualizarea profilului consilierilor agricoli;

13.2.2. atestarea, evaluarea periodică și maparea acoperirii teritoriale;

13.2.3. oferirea accesului la materiale de instruire;

13.2.4. schimbul de bune practici;

13.3. conturul funcțional „Servicii de consiliere agricolă”, cu următoarele funcții specifice:

13.3.1. evidența furnizorilor și a tipurilor de servicii de consiliere disponibile;

13.3.2. înregistrarea și evidența activităților de consiliere;

13.3.3. înregistrarea și evidența beneficiarilor;

- 13.3.4. evaluarea calității și a eficienței serviciilor;
- 13.3.5. oferirea materialelor și hărților interactive pentru identificarea serviciilor disponibile la nivel local;
- 13.4. conturul funcțional „Educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”, cu următoarele funcții specifice:
 - 13.4.1. publicarea instituțiilor de formare profesională;
 - 13.4.2. evidența programelor de educație generală a adulților și/sau de formare profesională (inclusiv online);
 - 13.4.3. înregistrarea și evidența sesiunilor de instruire, înscriere și certificare;
 - 13.4.4. monitorizarea progresului participanților și integrarea cu platforme de e-learning;
- 13.5. conturul funcțional „Publicații și resurse științifice”, cu următoarele funcții specifice:
 - 13.5.1. înregistrarea publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
 - 13.5.2. oferirea accesului deschis la materiale, rapoarte de cercetare și ghiduri;
 - 13.5.3. clasificarea tematică și integrarea cu bibliotecile externe (de exemplu, FAO, Horizon Europe);
 - 13.5.4. oferirea funcțiilor de descărcare, salvare și citare automată;
- 13.6. conturul funcțional „Proiecte și inițiative de inovare”, cu următoarele funcții specifice:
 - 13.6.1. evidența proiectelor de inovare la nivel național și local;
 - 13.6.2. oferirea detaliilor privind partenerii, sursele de finanțare, obiectivele și rezultatele;
 - 13.6.3. monitorizarea implementării rezultatelor în practică;
 - 13.6.4. integrarea cu instrumente interactive pentru schimbul de experiență;
- 13.7. conturul funcțional „Subvenții și granturi”, cu următoarele funcții specifice:
 - 13.7.1. publicarea catalogului actualizat al măsurilor de sprijin financiar;
 - 13.7.2. publicarea ghidurilor pentru aplicare și a criteriilor de eligibilitate;
 - 13.7.3. publicarea formularelor electronice;
 - 13.7.4. crearea notificărilor personalizate privind oportunitățile de finanțare;
- 13.8. conturul funcțional „Agenții de sprijin și proiecte strategice”, cu următoarele funcții specifice:
 - 13.8.1. publicarea programelor guvernamentale, internaționale și cele ale partenerilor;
 - 13.8.2. descrierea domeniilor de sprijin, a grupurilor-țintă și a impactului preconizat;
 - 13.8.3. publicarea hărții intervențiilor teritoriale;

13.9. conturul funcțional „Asociații și organizații profesionale”, cu următoarele funcții specifice:

13.9.1. evidența asociațiilor de fermieri, a cooperativelor, a clusterelor și a grupurilor de inițiativă;

13.9.2. evidența activităților de reprezentare, formare și sprijin reciproc;

13.9.3. promovarea inițiativelor membrilor;

13.9.4. integrarea cu forumurile de discuție și colaborare digitală;

13.10. conturul funcțional „Evenimente de transfer de cunoștințe”, cu următoarele funcții specifice:

13.10.1. publicarea calendarului național al evenimentelor de transfer de cunoștințe;

13.10.2. prezentarea detaliilor privind evenimentele de transfer de cunoștințe;

13.10.3. înscrierea, participarea online și expunerea arhivei media (video, prezentări etc.);

13.10.4. colectarea evaluărilor posteveniment și a materialelor descărcabile;

13.11. conturul funcțional „Bibliotecă digitală AKIS”, cu următoarele funcții specifice:

13.11.1. oferirea accesului organizat la toate resursele relevante: ghiduri, standarde, politici, cercetări;

13.11.2. căutarea avansată pe tematici, autori, cuvinte-cheie etc.;

13.11.3. integrarea cu resurse internaționale;

13.11.4. partajarea/upload documentelor corporative;

13.12. conturul funcțional „Comunitate, forumuri și discuții”, cu următoarele funcții specifice:

13.12.1. crearea platformei de schimb de idei, întrebări și bune practici între fermieri, consilieri, cercetători;

13.12.2. crearea forumurilor tematice;

13.12.3. organizarea sesiunilor de întrebări-răspunsuri cu experți;

13.12.4. crearea spațiilor private pentru grupuri de lucru și inițiative comune;

13.13. conturul funcțional „Administrare și mentenanță”, cu următoarele funcții specifice:

13.13.1. administrarea conturilor, a rolurilor și a drepturilor de acces;

13.13.2. administrarea nomenclatoarelor și a metadatelor;

13.13.3. gestionarea bazelor de date, a copiilor de rezervă și a jurnalelor de sistem;

13.13.4. mentenanța, actualizarea și suportul utilizatorilor;

13.13.5. monitorizarea performanței SI AKIS și a gradului de utilizare;

13.14. conturul funcțional „Rapoarte și analize”, cu următoarele funcții specifice:

13.14.1. generarea automată a rapoartelor privind activitatea utilizatorilor și a componentelor SI AKIS;

13.14.2. prezentarea datelor în dashboarduri interactive pentru decidenți și a indicatorilor de monitorizare;

13.14.3. exportul datelor pentru analiză.

14. Funcțiile specifice asigură utilizarea SI AKIS și susțin realizarea funcțiilor de bază.

15. Ca rezultat al funcționării SI AKIS, se formează resursa informațională formată de acesta, în procesul de furnizare a serviciilor de consiliere agricolă și a transferului de cunoștințe.

V. STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

16. Proprietarul SI AKIS este statul, care își realizează dreptul de proprietate a datelor din această resursă informațională.

17. Posesorul SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu drept de gestionare și de utilizare a datelor și a resurselor conținute de acesta. Posesorul asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea acestuia.

18. Deținătorul SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea acestuia.

19. Administratorul tehnic al SI AKIS este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în domeniul de administrare tehnică și de menținere a sistemelor informaționale de stat.

20. Registratorii SI AKIS sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, IP CCAR, organizațiile din domeniul cercetării și inovării, prestatorii de servicii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar, instituțiile de învățământ din domeniul agroalimentar, fermierii, cercetătorii și consilierii agricoli.

21. Furnizorii datelor în SI AKIS sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, IP CCAR, organizațiile din domeniul cercetării și inovării, prestatorii de servicii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar, precum și consilierii agricoli. Furnizorii datelor sunt obligați să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor încărcate în sistem sau prezentate pentru a fi introduse în cadrul acestuia. Datele respective vor fi actualizate în modul stabilit de legislație.

22. Destinatarii și utilizatorii datelor din SI AKIS sunt persoanele fizice sau juridice autentificate în modul corespunzător, care utilizează resursele oferite de sistem, conform prevederilor legislației.

23. Modul de utilizare a datelor din SI AKIS se stabilesc în Regulamentul resursei informaționale formate de acesta.

VI. DOCUMENTELE AFERENTE

24. Documentele de bază ale SI AKIS se clasifică după cum urmează:

- 24.1. documente de intrare;
- 24.2. documente de ieșire;
- 24.3. documente tehnologice.

25. Documentele de intrare ale SI AKIS reprezintă datele și informațiile transmise către acesta de către utilizatori, instituții sau parteneri terți. Acestea includ, dar nu se limitează la:

- 25.1. solicitarea de înregistrare a consilierilor agricoli;
- 25.2. solicitarea de înregistrare a rezultatelor proiectelor de cercetare, a publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
- 25.3. rapoartele cu privire la serviciul de consiliere agricolă prestat;
- 25.4. rapoartele cu privire la activitățile de formare;
- 25.5. alte documente aferente.

26. Documentele de ieșire ale SI AKIS reprezintă rezultatele generate de sistem în urma procesării informațiilor, care sunt puse la dispoziția utilizatorilor autorizați sau publicului larg. Acestea includ:

- 26.1. rezultatele proiectelor de cercetare, publicații în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
- 26.2. documentele oficiale publice disponibile;
- 26.3. fișa consilierului agricol aprobat;
- 26.4. profilul furnizorului de servicii de cercetare, inovare și formare în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale.

27. Documentele tehnologice ale SI AKIS includ:

- 27.1. documentele tehnologice privind parametrii de sistem;
- 27.2. documentele care conțin înregistrări de audit privind acțiunile registratorilor și utilizatorilor în cadrul SI AKIS;
- 27.3. ghidurile de utilizare și instalare;
- 27.4. rapoartele și indicatorii de performanță agregate privind utilizarea sistemului.

VII. SPAȚIUL INFORMAȚIONAL

Secțiunea 1

Obiectele informaționale gestionate de SI AKIS

28. Obiectele informaționale de bază ale SI AKIS sunt:

28.1. *utilizatorul autentificat* – obiectul informațional care reprezintă orice utilizator al SI AKIS cu acces la materialele și funcționalitățile acestuia, în funcție de rolul care i se atribuie.

Datele aferente acestuia sunt:

28.1.1. identificatorul (generat automat de SI AKIS la înregistrarea utilizatorului);

28.1.2. numele și prenumele (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.1.3. IDNP/IDNO (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.1.4. adresa de poștă electronică;

28.1.5. numărul de contact;

28.2. *consilierul agricol* – obiectul informațional care reprezintă un utilizator al SI AKIS, aprobat de către IP CCAR pentru prestarea serviciilor de consiliere în agricultură.

Datele aferente obiectului menționat sunt:

28.2.1. identificatorul (generat automat de către SI AKIS la înregistrarea acestuia);

28.2.2. numele și prenumele (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.2.3. adresa de poștă electronică;

28.2.4. domeniul de consiliere;

28.2.5. lista serviciilor de consiliere agricolă furnizate;

28.3. *organizațiile din domeniile cercetării și inovării în domeniul agroalimentar* – obiectul informațional care definește entitățile științifice care au ca obiect de activitate desfășurarea cercetărilor aplicative și fundamentale în domeniul agroalimentar, rural sau conex, precum și generarea rezultatelor cu aplicabilitate practică.

Datele aferente obiectului menționat sunt:

28.3.1. identificatorul unic;

28.3.2. denumirea organizației;

28.3.3. datele de contact;

28.3.4. domeniul de activitate;

28.4. *rezultatul proiectelor de cercetare și inovare în domeniul agroalimentar* – obiectul informațional care reprezintă un set de date și metadate asociate unui rezultat științific sau tehnologic, care cuprinde materiale de instruire/formare, resurse de text, grafice, materiale video și audio, sarcini (lucrări

individuale), metode, transmisiuni video și alte tipuri de resurse de instruire/formare.

Datele aferente obiectului informațional menționat sunt:

28.4.1. identificatorul (generat automat de SI AKIS la înregistrarea autorului de curs);

28.4.2. numele și prenumele autorului (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.4.3. IDNP/IDNO-ul autorului (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.4.4. adresa de poștă electronică;

28.4.5. numele și prenumele coautorului (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.4.6. IDNP/IDNO-ul coautorului (preluate din MPass, în cazul autentificării prin MPass);

28.4.7. denumirea publicației;

28.4.8. categoria publicației;

28.4.9. perioada de valabilitate/acțiune;

28.4.10. dependența de alte publicații (opțional);

28.4.11. lista materialului elaborat;

28.5. *serviciul de consiliere agricolă* – obiectul informațional care reprezintă un serviciu de consiliere a fermierilor și a altor beneficiari ai sprijinului politicii agricole, furnizat de către un consilier agricol.

Datele aferente obiectului menționat sunt următoarele:

28.5.1. identificatorul (generat automat de SI AKIS la înregistrarea serviciului);

28.5.2. categoria serviciului;

28.5.3. furnizorul serviciului;

28.5.4. beneficiarul serviciului;

28.5.5. tematica serviciului;

28.5.6. lista materialului informațional furnizat;

28.5.7. data și durata prestării serviciului;

28.5.8. raportul de activitate;

28.5.9. documentele justificative;

28.6. *programul de formare profesională în domeniul agroalimentar* – obiectul informațional care reflectă o activitate didactică (ore de curs/prelegeri, seminare, ateliere și masterclassuri) desfășurată de către un prestator de servicii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar.

Datele aferente obiectului informațional menționat mai sus sunt:

28.6.1. identificatorul (generat automat de SI AKIS la înregistrarea programului/activității didactice);

28.6.2. tipul programului;

28.6.3. unitățile de curs;

28.6.4. autorii programului/ai unităților de curs;

28.6.5. lista materialului didactic/informațional;

28.6.6. perioada de desfășurare;

28.7. *biblioteca online* – obiectul informațional care reprezintă totalitatea resurselor informaționale digitale, bine structurate și compartimentate în funcție de tematică, categorie, utilizare etc. Acestea pot fi texte, materiale vizuale, audio sau video, fiind stocate în format electronic.

Date aferente obiectului:

28.7.1. identificatorul (generat automat de SI AKIS la înregistrarea conținutului);

28.7.2. titlul resursei informaționale;

28.7.3. categoria conținutului;

28.7.4. numele și prenumele autorilor;

28.7.5. IDNP/IDNO-ul autorilor;

28.7.6. numele și prenumele coautorilor (opțional);

28.7.7. IDNP/IDNO-ul coautorilor;

28.7.8. conținutul materialului în format digital;

28.7.9. data/ora încărcării.

29. Posibilitățile și drepturile de acces ale utilizatorului autentificat depind de contextul în care acesta se află și de rolul lui în SI AKIS.

30. SI AKIS nu împrumută obiecte informaționale din alte sisteme informaționale de stat.

Secțiunea a 2-a

Scenariul de bază aferent obiectelor informaționale

31. Scenariul de bază aferent unui obiect informațional reprezintă lista evenimentelor aferente unui obiect informațional luat în evidență de către SI AKIS.

31.1. Scenariile referitoare la obiectul informațional „utilizator autentificat” sunt următoarele:

31.1.1. înregistrarea primară, care se efectuează automat la prima autentificare a utilizatorului sau, în cazuri speciale, de către utilizatorul autorizat al SI AKIS cu rol de administrator din cadrul IP CCAR;

31.1.2. actualizarea datelor, care se efectuează fie de către utilizator (pentru datele personale), fie de către utilizatorul autorizat al SI AKIS cu rol de administrator din cadrul IP CCAR (pentru roluri și permisiuni), care modifică datele utilizatorului autorizat;

31.1.3. scoaterea permisiunilor de acces, care se efectuează de către utilizatorul autorizat al SI AKIS cu rol de administrator din cadrul IP CCAR, care radiază sau suspendă rolurile sau drepturile de acces;

31.1.4. suspendarea contului, care se realizează de către administrator în caz de inactivitate, abuz, expirare a acreditării sau solicitare a expresă a utilizatorului;

31.1.5. auditarea activității utilizatorului, care se realizează de SI AKIS în mod automat, prin jurnalizarea acțiunilor efectuate în cadrul acestuia (logouri de acces, modificări, descărcări etc.).

31.2. Scenariile referitoare la obiectul informațional „consilier agricol” sunt următoarele:

31.2.1. înregistrarea primară a unui consilier agricol, care se efectuează în baza cererii depuse, cu aprobarea ulterioară a IP CCAR, iar datele aferente vor fi preluate din registrele de stat, în baza identității;

31.2.2. actualizarea datelor, care are loc la solicitarea de către consilierul agricol, cu aprobarea IP CCAR;

31.2.3. scoaterea din evidență (inclusiv, arhivarea datelor) a unui consilier agricol, care se efectuează în baza deciziei IP CCAR. Arhivarea datelor se realizează în mod automat în intervalele stabilite de către deținător sau conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a unui consilier agricol presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional „consilier agricol”.

31.3. Scenariile referitoare la obiectul informațional „organizații din domeniile cercetării și inovării” sunt următoarele:

31.3.1. înregistrarea primară, care se face de către reprezentantul legal al organizației sau de către administrator, cu completarea unui formular digital și cu validarea documentelor justificative privind statutul juridic, domeniile de activitate și autorizarea, SI AKIS atribuind un identificator unic și creând profilul organizației;

31.3.2. aprobarea și validarea datelor, care se efectuează de către IP CCAR și care confirmă eligibilitatea, precum și corectitudinea informațiilor;

31.3.3. actualizarea informațiilor, care se face de către IP CCAR sau de către organizația care actualizează datele administrative, domeniile de cercetare, contactele și reprezentanții, cu jurnalizarea tuturor modificărilor;

31.3.4. scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor), care se realizează de către posesor conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite;

31.3.5. arhivarea datelor, care se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de către deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a unei instituții de cercetare presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) tuturor obiectelor informaționale aferente.

31.4. Scenariile referitoare la obiectul informațional „rezultatul proiectelor de cercetare, al publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale” sunt următoarele:

31.4.1. înregistrarea primară, care se realizează de către autorul sau de către instituția emitentă, cu atribuirea automată a unui identificator unic și completarea metadatelor (titlul, autorii, rezumatul, tipul rezultatului, domeniul, data etc.).

Obiectul menționat este asociat automat cu instituția de cercetare înregistrată în SI AKIS;

31.4.2. actualizarea datelor, care are loc la solicitarea autorului, a organizației sau a unui alt utilizator autentificat, prin depunerea unei cereri online;

31.4.3. scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor), care se realizează de către posesor, conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de către deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a unui rezultat al proiectelor de cercetare, al publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional „rezultat al proiectelor de cercetare, al publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale”.

31.5. Scenariile referitoare la obiectul informațional „serviciu de consiliere agricolă” sunt următoarele:

31.5.1. înregistrarea primară a unui serviciu de consiliere agricolă, care se realizează de către IP CCAR sau de către un consilier agricol, prin completarea unui formular digital care conține detalii despre tipul consilierii, domeniul, tematica și regiunea;

31.5.2. actualizarea datelor, care se efectuează la solicitarea IP CCAR;

31.5.3. scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor), care se realizează de către posesor, conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de către deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a unui serviciu de consiliere agricolă presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional „serviciu de consiliere agricolă”.

31.6. Scenariile referitoare la obiectul informațional „program de formare profesională în domeniul agroalimentar” sunt următoarele:

31.6.1. înregistrarea primară a unui program și a unui curs de formare profesională, care se face de către utilizatorul autorizat cu rol de administrator, în baza cererii prestatorului de servicii de educație și formare profesională, cu descrierea temei, a formatului (fizic/online), a perioadei, a publicului-țintă și a obiectivelor de învățare;

31.6.2. actualizarea datelor, care are loc la solicitarea prestatorului de servicii de formare;

31.6.3. scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor), care se realizează de către posesor, conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de către deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a unui program și a unui curs de instruire presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional menționat mai sus.

Secțiunea a 3-a

Interacțiunea cu alte sisteme și platforme electronice guvernamentale

32. Pentru schimbul de date, SI AKIS interacționează, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), cu următoarele sisteme informaționale:

32.1. Registrul de stat al unităților de drept – sistem integrat unic de evidență a unităților de drept din Republica Moldova, care conține date despre organizațiile din domeniile cercetării și inovării, precum și despre instituțiile de învățământ;

32.2. Registrul de stat al actelor locale – resursă informațională de stat care conține textele electronice ale actelor autorităților administrației publice locale și datele adiționale. SI AKIS interacționează cu registrul menționat pentru căutarea, identificarea și validarea actelor emise/adoptate de către autoritățile administrației publice locale;

32.3. Sistemul informațional „Evidența solicitanților și beneficiarilor de subvenții” – sistem informațional destinat pentru înregistrarea, păstrarea și utilizarea informațiilor cu privire la solicitanții de subvenții și la dosarele de subvenționare;

32.4. Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat – sistem informațional destinat pentru verificarea restanțelor la bugetul de stat ale agenților economici contractați pentru servicii de consiliere agricolă.

33. SI AKIS se va integra cu următoarele sisteme informaționale partajate:

33.1. Platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date al SI AKIS cu registrele și sistemele informaționale de stat;

33.2. Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul SI AKIS;

33.3. Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în cadrul SI AKIS;

33.4. Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) – pentru notificarea electronică în cadrul SI AKIS;

33.5. Serviciul guvernamental de semnătură electronică (MSign) – pentru semnarea electronică a documentelor în cadrul SI AKIS;

33.6. Portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md) – pentru publicarea și punerea la dispoziția persoanelor interesate a datelor publice aferente resursei informaționale;

33.7. Platforma guvernamentală de instruire la distanță (M-Learn) – pentru a putea expune și pune la dispoziție materialele de instruire prin intermediul unui link.

VIII. SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SI „AKIS”

34. SI AKIS este proiectat drept un sistem modular care asigură posibilitatea dezvoltării sale, fără a afecta continuitatea funcționării.

35. La nivel conceptual, arhitectura SI AKIS este definită pe trei niveluri:

35.1. nivelul de interfață – serverul pentru paginile web, cu formularele utilizatorilor și cu informațiile din baza de date pentru vizualizare și utilizare prin intermediul navigatorului;

35.2. produsul program al nivelului de mijloc – serverul aplicațiilor care susține partea client ce deservește interfața bazei de date cu utilizatorii, transformă cererile utilizatorilor în interpelări și primește informația din baza de date pe care o prezintă în formă comodă pentru percepție;

35.3. nivelul de jos – serverul bazei de date.

36. SI AKIS interacționează cu resursele informaționale de stat și cu sistemele informaționale partajate indicate la pct. 32 și 33.

37. Arhitectura infrastructurii informaționale și a mijloacelor tehnice utilizate la crearea SI AKIS se determină de către dezvoltatorul acestuia în comun cu deținătorul, în etapele inițiale și în cele ulterioare de elaborare și de implementare.

38. Pentru interacțiunea dintre nivelurile SI AKIS se utilizează rețelele de comunicații electronice securizate.

39. Produsele-program și echipamentele SI AKIS trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

39.1. să asigure posibilitatea de a stoca unele volume mari de informații;

39.2. să permită extinderea funcțională și creșterea capacității de procesare, asigurând astfel extensibilitatea și scalabilitatea sistemului;

39.3. să susțină prelucrarea distribuită a datelor, accesul la resurse atât în rețeaua locală, cât și în internet;

39.4. să utilizeze un sistem unic de clasificare și de codare (unificare);

39.5. să asigure o fiabilitate înaltă;

39.6. să asigure consistența și completitudinea informației;

39.7. să susțină posibilitatea de modernizare în timpul procesului de exploatare.

40. Pentru a asigura interoperabilitatea și schimbul de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, IP CCAR înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic”.

IX. ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIEI SI AKIS

Secțiunea 1

Modul de asigurare a securității informației

41. Asigurarea securității informației se realizează de către deținător, ținând cont de Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017. Pentru garantarea securității informaționale, posesorul asigură efectuarea periodică a auditului de securitate.

42. În cadrul SI AKIS este asigurată generarea și păstrarea înregistrărilor de audit prin jurnalizarea tuturor activităților efectuate de către utilizatori (cu succes sau fără), precum și a tuturor tipurilor de operațiuni efectuate. Înregistrările de audit ale operațiunilor și rezultatele acestora vor fi puse la dispoziția Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, la solicitarea autorității publice, pentru investigarea potențialelor încălcări ale regimului de prelucrare/protecție a datelor cu caracter personal.

43. Cererea de motivare a accesului se realizează în cadrul unui sistem de control al accesului la resursele SI AKIS (de exemplu, lucrări, documente și informații), în care este stabilit cine, pentru cine, conform căror împuterniciri, care documente, pentru care acțiuni sau care tip de acces poate fi permis și în ce condiții, presupunând determinarea, pentru toți utilizatorii SI AKIS, a resurselor informaționale și a programului la care au acces, operațiile concrete de accesare (citire, scriere, modificare, ștergere și execuție), accesând resursele tehnice și de program.

44. Semnătura electronică și controlul accesului constituie mecanismele de control de securitate care asigură integritatea, confidențialitatea, disponibilitatea, autenticitatea și nonrepudierea datelor. Aceste servicii se bazează pe infrastructura cu chei publice și pe setările directoriilor de sistem, cu scopul de a gestiona permisiunile utilizatorilor și autorizarea operațiunilor la nivelul aplicațiilor.

45. Utilizatorul SI AKIS se autorizează să lucreze doar cu modulele, documentele, înregistrările sau alte elemente informaționale pentru care are permisiunile necesare. Pentru realizarea acestui deziderat, utilizatorul cu rol de administrator al SI AKIS gestionează grupurile de utilizatori. Un grup are un nume și un set de permisiuni (desemnând rolurile acelui grup), care definesc accesul la funcționalitățile SI AKIS. Fiecare grup conține o listă de utilizatori care obțin permisiunile de la grupul din care fac parte.

46. Managementul utilizatorilor și al permisiunilor se efectuează în etapa inițială de către deținătorul SI AKIS. La autentificare, SI AKIS verifică datele de acces ale utilizatorilor și deschide opțiunea de a accesa informația disponibilă.

47. Atașarea documentelor de către utilizatorii SI AKIS presupune o autentificare adecvată pentru a fi acceptate drept documente oficiale. În acest scop, SI AKIS permite utilizatorilor să semneze documente oficiale cu ajutorul mecanismului de aplicare a semnăturii electronice.

48. Arhitectura SI AKIS este creată în baza principiului disponibilității înalte.

49. SI AKIS urmează să utilizeze platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container, care presupune utilizarea rațională a resurselor.

50. Pentru gestiunea riscurilor de securitate se implementează o politică generală de securitate. Sistematic se organizează instruirii ale utilizatorilor SI AKIS. Politica de securitate include prevederi referitoare la organizarea periodică a auditului de securitate, pentru a verifica politica și conformitatea cu regulile de securitate, precum și pentru a stabili domeniile care necesită îmbunătățiri.

51. Pentru asigurarea integrității datelor, documentelor și înregistrărilor se efectuează copii de rezervă, respectând cele mai bune practici din domeniu.

52. Actualizarea periodică și ordonată a sistemelor IT este o cerință de bază pentru orice entitate care folosește un sistem informațional. Obiectivele serviciului de actualizare a produselor software includ:

52.1. instalarea ultimelor actualizări critice și de securitate pe stațiile de lucru și pe servere;

52.2. funcționarea în siguranță a infrastructurii de actualizare și instalarea securizată a actualizărilor;

52.3. existența unui singur punct de aprobare și administrare a actualizărilor, precum și descărcare a acestora din internet.

Secțiunea a 2-a

FIABILITATEA SI AKIS

53. Pentru a asigura protecția împotriva unor eventuale atacuri asupra SI AKIS se întreprind următoarele măsuri:

53.1. utilizarea proprietăților sistemului de fișiere;

53.2. controlul variabilelor de mediu;

53.3. utilizarea unor variabile externe;

- 53.4. utilizarea autentificării anonime la deschiderea unei sesiuni;
- 53.5. determinarea identicatorului unei sesiuni;
- 53.6. utilizarea unor posibilități suplimentare de autentificare;
- 53.7. utilizarea procesării incorecte a erorilor;
- 53.8. utilizarea unor delimitatori ai instrucțiunilor și validatori în datele de intrare;
- 53.9. introducerea instrucțiunilor, utilizând delimitatori.

54. Pentru a asigura securitatea informațională a SI AKIS se aplică mecanismele necesare în conformitate cu legislația și cu cele mai bune practici în domeniu.

55. Ținând cont de importanța datelor conținute în documentele și înscrisurile înregistrate în SI AKIS, pentru conformarea cerințelor speciale stabilite de legislația în domeniu, precum și, drept rezultat al analizei riscurilor, pentru preîntâmpinarea distrugerii, modificării datelor cu caracter personal sau a defecțiunilor în funcționarea softului destinat prelucrării datelor cu caracter personal se vor întreprinde următoarele măsuri:

55.1. se folosesc mijloace de protecție speciale tehnice și de program, inclusiv programe licențiate și programe antivirus;

55.2. se organizează sistemul de control al securității softului și efectuarea periodică a copiilor de rezervă.

56. Securitatea informațională se menține pe parcursul întregului ciclu de viață al SI AKIS și se îmbunătățește continuu, pentru prevenirea noilor pericole.

X. ÎNCHEIERE

57. Implementarea SI AKIS are ca scop eficientizarea și digitalizarea proceselor de evidență a consilierilor agricoli, a serviciilor de consiliere, a rezultatelor cercetării și a programelor și cursurilor de formare profesională continuă. SI AKIS oferă posibilitatea fermierilor și producătorilor agricoli să acceseze aceste servicii de consiliere și formare agricolă într-un mod foarte operativ și nemijlocit, sporind productivitatea și competitivitatea acestora.

REGULAMENT
AL RESURSEI INFORMAȚIONALE FORMATE DE SISTEMUL
INFORMAȚIONAL „SISTEMUL DE CUNOȘȚINȚE ȘI INOVARE
ÎN AGRICULTURĂ (AKIS)”

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)” (în continuare – *Regulament*) stabilește reglementările privind modalitatea de ținere a resursei informaționale, procedurile de înregistrare, de modificare, de completare și de radiere a datelor, procedurile de interacțiune cu furnizorii de date și măsurile privind asigurarea securității resursei informaționale.

2. Resursa informațională formată de Sistemul informațional „Sistem de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)” (în continuare – *RI „AKIS,”*) este instituită și ținută în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și ale Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.

3. RI „AKIS” este o resursă informațională departamentală de stat și unica sursă oficială de informații referitoare la:

3.1. consilierii agricoli selectați de către Instituția Publică Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală (în continuare – *IP CCAR*), conform Regulamentului pentru selectarea consilierilor agricoli și ținerea Listei consilierilor agricoli, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare nr. 45/2025;

3.2. serviciile de consiliere prestate;

3.3. prestatorii și programele de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar;

3.4. calitatea serviciilor de consiliere agricolă prestate;

3.5. calitatea serviciilor de formare agricolă;

3.6. statistica fermierilor care au beneficiat de servicii de consiliere agricolă;

3.7. statistica fermierilor care au beneficiat de servicii de formare agricolă;

3.8. publicațiile în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;

3.9. rezultatele proiectelor de cercetare și inovare la nivel național și local;

3.10. informația necesară pentru elaborarea politicilor în domeniul dezvoltării agriculturii și a mediului rural.

4. RI „AKIS” are ca scop crearea unei infrastructuri informaționale solide, care să sprijine dezvoltarea economică și socială prin asigurarea transferului de cunoștințe și promovarea inovațiilor în agricultură și dezvoltare rurală.

5. În prezentul Regulament sunt utilizate noțiunile definite în Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole.

II. SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE ÎN DOMENIUL RI „AKIS”

6. Subiecții din domeniul creării și Ținerii RI „AKIS” sunt:

- 6.1. proprietarul;
- 6.2. posesorul;
- 6.3. deținătorul;
- 6.4. registratorii;
- 6.5. furnizorii;
- 6.6. destinatarii.

7. Proprietarul RI „AKIS” este statul.

8. Posesorul RI „AKIS” este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

9. Deținătorul RI „AKIS” este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

10. Registratorii RI „AKIS” sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ÎP CCAR, organizațiile din domeniul cercetării și inovării, prestatorii serviciilor de educație și formare profesională în domeniu, instituțiile de învățământ din domeniul agroalimentar, fermierii, cercetătorii și consilierii agricoli.

11. Furnizorii RI „AKIS” sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, IP CCAR, organizațiile din domeniul cercetării și inovării, prestatorii de servicii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar, instituțiile de învățământ în domeniul agroalimentar și consilierii agricoli. Furnizorii au obligația să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor încărcate în RI „AKIS” sau prezentate pentru a fi introduse în acesta. Datele menționate vor fi actualizate în modul stabilit de legislație.

12. Destinatarii RI „AKIS” sunt persoanele fizice sau juridice autentificate în modul corespunzător, care utilizează resursele oferite de RI „AKIS” conform prevederilor legislației.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE SUBIECȚILOR RI „AKIS”

13. Posesorul RI „AKIS” are obligația:

13.1. să asigure condițiile juridice, organizatorice și financiare necesare pentru crearea și ținerea RI „AKIS”;

13.2. să organizeze crearea Sistemului informațional „Sistemul de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS)” (în continuare – *SI AKIS*) destinat ținerii registrului;

13.3. să asigure ținerea RI „AKIS” în conformitate cu prezentul Regulament;

13.4. să asigure înregistrarea obiectelor supuse înregistrării;

13.5. să asigure autenticitatea, plenitudinea și integritatea datelor din registru;

13.6. să asigure securitatea și protecția datelor din registru;

13.7. să asigure tuturor destinatarilor accesul la datele din registru în conformitate legislației și cu prezentul Regulament.

14. Posesorul RI „AKIS” are dreptul:

14.1. să dezvolte, în funcție de competența sa, cadrul normativ al RI „AKIS”;

14.2. să propună și să pună în aplicare soluții tehnice și noi componente utilizabile de către subiecți pentru dezvoltarea continuă a RI „AKIS”;

14.3. să delege competențe privind administrarea, mentenanța și dezvoltarea RI „AKIS”;

14.4. să exercite atribuțiile deținătorului și registratorului RI „AKIS” formată de SI AKIS.

15. Deținătorul RI „AKIS” are obligația:

15.1. să asigure suportul tehnic și să supravegheze funcționarea continuă a SI AKIS;

15.2. să determine nivelurile de acces al utilizatorilor la RI „AKIS”;

15.3. să efectueze în mod permanent monitorizarea accesărilor SI AKIS;

15.4. să raporteze posesorului necesitățile de dezvoltare ale SI AKIS;

15.5. să respecte recomandările posesorului pentru asigurarea funcționalității RI „AKIS”;

15.6. să acorde suportul necesar utilizatorilor în procesul de utilizare a SI AKIS;

15.7. să asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter

personal, în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal;

15.8. să asigure accesul securizat la SI AKIS, prin respectarea condițiilor de securitate și a regulilor de exploatare a acestuia;

15.9. să suspende sau să revoce dreptul de acces la SI AKIS pentru utilizatorii care nu respectă condițiile de securitate, precum și regulile, standardele și normele general acceptate în domeniul securității informaționale;

15.10. să utilizeze RI „AKIS” doar în scopurile stabilite de legislație;

15.11. să îndeplinească alte atribuții delegate de către posesor;

15.12. să efectueze acțiuni de asigurare a securității informației, să documenteze cazurile și tentativele de încălcare a acesteia, precum și să întreprindă măsuri ce se impun pentru prevenirea și lichidarea consecințelor.

16. Deținătorul RI „AKIS” are dreptul:

16.1. să suspende temporar SI AKIS în caz de incidente majore, riscuri semnificative de securitate sau situații excepționale stabilite conform actelor normative;

16.2. să acceseze SI AKIS în limitele rolului atribuit;

16.3. să solicite și să primească de la posesor, registratori și destinatari propuneri pentru dezvoltarea continuă a resursei informaționale.

17. Registratorul RI „AKIS” are obligația:

17.1. să asigure autenticitatea datelor în procesul de înregistrare și actualizare a informației;

17.2. să întreprindă toate măsurile necesare pentru a evita accesul neautorizat al persoanelor terțe la RI „AKIS”;

17.3. să înainteze posesorului propuneri pentru modificarea actelor normative care reglementează funcționarea SI AKIS;

17.4. să solicite de la furnizori, în cazul detectării erorilor și omisiunilor, date actuale pentru corectarea resursei informaționale;

17.5. să utilizeze RI „AKIS” în exclusivitate conform destinației acestuia, în strictă conformitate cu legislația și cu manualele de proceduri aprobate de către posesor și deținător.

18. Registratorul RI „AKIS” are dreptul:

18.1. să acceseze RI „AKIS” conform rolului atribuit;

18.2. să introducă date în RI „AKIS” conform rolului atribuit;

18.3. să solicite și să primească de la deținător suportul metodologic și practic privind utilizarea SI AKIS, pentru crearea sau actualizarea datelor;

18.4. să prezinte posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea RI „AKIS”;

18.5. să prezinte posesorului sau deținătorului propuneri privind dezvoltarea SI AKIS.

19. Furnizorii RI „AKIS” au obligația:

- 19.1. să asigure corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor prezentate pentru a fi introduse în RI „AKIS”, precum și actualizarea acestora;
- 19.2. să solicite de la registrator informații din RI „AKIS” doar în scopurile stabilite de legislație;
- 19.3. să întreprindă măsurile organizatorice și tehnice interne necesare pentru a asigura protecția și confidențialitatea datelor transmise;
- 19.4. să informeze despre orice acțiune suspicioasă de care are cunoștință și care ar putea să reprezinte un atentat la securitatea accesului la SI AKIS.

20. Furnizorii RI „AKIS” au dreptul:

- 20.1. să înainteze posesorului și deținătorului propuneri privind modificarea actelor normative ce reglementează funcționarea SI AKIS;
- 20.2. să solicite și să primească de la posesor suport metodologic și practic privind utilizarea SI AKIS pentru înregistrarea sau actualizarea datelor;
- 20.3. să prezinte posesorului și deținătorului propuneri privind dezvoltarea SI AKIS;
- 20.4. să colaboreze cu posesorul și cu deținătorul pentru a asigura securitatea accesului la SI AKIS.

21. În cazul în care introducerea informației în RI „AKIS” este realizată de către persoanele responsabile din cadrul IP CCAR, se vor introduce datele transmise de către furnizorii de date care sunt responsabili de veridicitatea și corectitudinea informației transmise.

22. Destinatarul datelor RI „AKIS” are obligația să utilizeze RI „AKIS” doar în scopurile stabilite de legislație.

23. Destinatarul RI „AKIS” are dreptul să prezinte posesorului și/sau deținătorului propuneri privind dezvoltarea și eficientizarea acesteia.

IV. ȚINEREA ȘI ASIGURAREA FUNCȚIONĂRII RI „AKIS”

24. RI „AKIS” se ține în format electronic, în limba română.

25. Toate înregistrările și modificările datelor din SI AKIS sunt jurnalizate.

26. Deținătorul asigură gestionarea SI AKIS, utilizând un complex de mijloace software, în conformitate cu prezentul Regulament.

27. Funcționarea RI „AKIS” este asigurată de posesor și deținător, până la adoptarea deciziei de scoatere din exploatare a acestuia.

28. Furnizorii sunt responsabili de transmiterea datelor pentru a fi înregistrate în RI „AKIS”.

29. Furnizorii pot utiliza informația din registru numai în limitele rolului atribuit.

30. Furnizorul introduce datele în SI AKIS numai după autentificarea și controlul accesului prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) (în continuare – *serviciul MPass*).

31. Autentificarea și controlul accesului în SI AKIS a registratorilor este asigurat prin utilizarea serviciului MPass.

V. ÎNREGISTRAREA, MODIFICAREA, COMPLETAREA ȘI RADIEAREA DATELOR ÎN RI „AKIS”

32. Introducerea datelor în RI „AKIS” se efectuează în baza datelor transmise de către furnizor, în formă electronică.

33. Înregistrarea primară a obiectelor în RI „AKIS” are loc după adoptarea deciziei registratorului privind includerea obiectului în registru.

34. Datele supuse înregistrării sunt preluate din:

34.1. cererile de înregistrare a consilierilor agricoli;

34.2. rapoartele de activitate privind serviciile de consiliere agricolă prestate;

34.3. rapoartele publicațiilor în domeniul agroalimentar și al dezvoltării rurale;

34.4. rapoartele privind serviciile de formare agricolă realizate;

34.5. rezultatele proiectelor de cercetare și inovare.

35. Actualizarea, modificarea și completarea datelor în RI „AKIS” se efectuează în baza deciziei registratorului, după recepționarea informației suplimentare de la furnizori. Toate actualizările se păstrează în ordine cronologică.

36. Pentru asigurarea actualizării operative și automate a resursei informaționale cu informație veridică este realizată interacțiunea cu sistemele informaționale automatizate menționate la pct. 33 din Conceptul SI AKIS.

37. Expedierea și recepționarea documentelor electronice se efectuează prin intermediul poștei electronice, cu respectarea prevederilor Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

38. Radierea obiectului din registru se efectuează în baza deciziei registratorului, conform manualelor de proceduri interne.

VI. REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A DATELOR RI „AKIS”

39. Datele, cu excepția celor atribuite prin lege la categoria accesibilității limitate (date cu caracter personal, secret comercial), se fac publice prin intermediul următoarelor mijloace:

39.1. interfața web a SI AKIS;

39.2. site-ul web oficial al IP CCAR;

39.3. site-ul web oficial al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

40. Utilizatorii au acces la datele din RI „AKIS” în funcție de rolurile și drepturile atribuite. Datele sunt clasificate în date cu acces liber și date cu acces limitat, pentru a asigura protecția informațiilor sensibile.

41. La prelucrarea datelor, utilizatorii au obligația de a asigura protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. În cadrul RI „AKIS” se prelucrează doar date cu caracter personal strict necesare, neexcesive scopului prestabilit, asigurându-se un nivel de securitate și de confidențialitate în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrarea și caracterul datelor, conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

42. Accesul la SI AKIS se realizează diferențiat, în funcție de rolul și de nivelul de acces, prin următoarele metode:

42.1. autentificarea prin MPass – pentru utilizatorii instituționali (personalul angajat din cadrul autorităților publice, consilierii acreditați, cercetătorii, registratorii și administratorii de sistem). Această metodă asigură accesul la funcționalități cu nivel ridicat de responsabilitate și securitate;

42.2. fără autentificare – pentru datele și serviciile publice care nu necesită autentificare și nu fac parte din categoria date cu caracter personal sau comercial.

43. Alegerea metodei de autentificare se face în funcție de nivelul de acces solicitat, de categoria utilizatorului și în conformitate cu prevederile regulamentelor interne.

44. Dreptul de acces la resursa informațională se revocă de către administrator, în temeiul cererii posesorului sau a deținătorului, în cazul în care:

44.1. au fost încetate sau suspendate raporturile de muncă cu utilizatorul;

44.2. au fost depistate abateri în procesul de utilizare a resursei informaționale;

44.3. au intervenit modificări în raporturile de muncă cu utilizatorul, în cazul în care noile atribuții nu acordă dreptul de acces la resursa informațională;

44.4. au fost constatate amenințări la securitatea informațională, generate de activitățile utilizatorului.

45. Schimbul de date, inclusiv furnizarea SI AKIS către alte sisteme, se efectuează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

VII. ASIGURAREA SECURITĂȚII RI AKIS

46. Pentru a asigura securitatea informațională a RI „AKIS”, în SI AKIS sunt prevăzute următoarele mecanisme:

46.1. autentificarea și autorizarea;

46.2. controlul accesului;

46.3. utilizarea canalelor de conexiune securizate și criptarea informației;

46.4. asigurarea integrității informației.

47. Sistemul complex al securității informaționale asigură:

47.1. integritatea logică a informației;

47.2. integritatea fizică a informației;

47.3. protecția resursei informaționale, în cazul în care există tentative de deteriorare sau de acces neautorizat.

48. Datele cu caracter personal ale RI „AKIS”, prelucrate în cadrul acestuia, sunt supuse regimului juridic de protecție conform Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Accesul, securitatea, confidențialitatea și integritatea acestor date sunt garantate exclusiv de către persoane autorizate, în limitele competenței conferite prin normele legale aplicabile.

49. Datele cu caracter personal și informațiile care constituie secret comercial sunt date cu acces limitat ale RI „AKIS” și nu pot fi făcute publice.

50. Pentru a asigura securitatea datelor din RI „AKIS”, SI AKIS utilizează următoarele metode:

50.1. prevenirea conexiunilor neautorizate la rețelele de comunicații guvernamentale și a interceptării resursei informaționale transmise prin aceste rețele;

50.2. asigurarea măsurilor de protecție criptografică și tehnică a informațiilor;

50.3. efectuarea copiilor de siguranță a bazelor de date și a fișierelor mijloacelor de program;

50.4. prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor care pot duce la distrugerea sau denaturarea datelor;

50.5. utilizarea obligatorie a produselor de program licențiate aprobate;

50.6. asigurarea restabilirii și a continuității funcționării SI AKIS, în cazul situațiilor excepționale;

50.7. informarea subiectului datelor cu caracter personal despre scopul prelucrării datelor cu caracter personal, identitatea operatorului, destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal se va efectua online odată cu accesarea SI AKIS;

50.8. informarea subiectului datelor cu caracter personal despre drepturile de acces la date, cele intervenție asupra datelor și de opoziție se va efectua online, o dată cu accesarea SI AKIS;

50.9 dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal se realizează gratuit, print-o cerere online oferită de SI AKIS sau prin intermediul unei cereri prin email sau poștă, adresată către registratorul sau deținătorul SI AKIS;

50.10 evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare prevăzute asupra protecției datelor cu caracter personal, realizat înaintea prelucrării datelor cu caracter personal, de către operator;

50.11. jurnalizarea evenimentelor produse asupra resursei informaționale, inclusiv prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog).

51. În cazul incidentelor de securitate, posesorul/deținătorul SI AKIS întreprinde măsurile necesare pentru depistarea sursei de producere a incidentului, efectuează analiza acestuia și înlătură cauzele incidentului de securitate, cu informarea, în termen de 72 de ore, a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

52. Lucrările de mentenanță și cele profilactice se execută după notificarea utilizatorilor în scris sau prin e-mail, cu cel puțin o zi înainte de începerea lucrărilor, cu indicarea termenelor de finalizare, cu excepția situațiilor neprevăzute de suspendare a activității resursei informaționale.

53. Controlul intern privind organizarea și funcționarea SI AKIS se efectuează de către posesor conform legislației. Controlul extern privind crearea, ținerea și scoaterea din exploatare a RI „AKIS” este exercitat de către autoritatea publică abilitată prin lege.

54. În cazul unui incident de securitate, deținătorul prezintă Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal un raport generalizat despre incidentele de securitate din cadrul RI „AKIS”.

55. Pentru a asigura securitatea RI „AKIS”, SI AKIS trebuie să se conformeze cu cerințele tehnice înaintate sistemelor informatice impuse de Standardul Republicii Moldova SMV ISO/CEI 27002:2017 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației”, de Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 și de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

56. Principalele mecanisme tehnologice de asigurare a securității și de protecție a RI „AKIS” sunt asigurate prin intermediul SI AKIS prin:

56.1. permisiunile de acces ale utilizatorilor care se acordă în funcție de rolul și nivelul de acces, prin metode diversificate de autentificare, inclusiv prin serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Această metodă asigură autorizarea, confidențialitatea, autenticitatea și nonrepudierea accesului;

56.2. înregistrarea și accesul utilizatorilor – SI AKIS este capabil să determine univoc identitatea utilizatorului. Procesul de înregistrare este asigurat de către administratorul acestuia, iar contul de utilizator al persoanei care accesează datele din cadrul SI AKIS se activează în funcție de metoda de autentificare selectată;

56.3. autentificarea utilizatorilor care accesează SI AKIS înainte de a li se permite accesul. Doar informația cu caracter public este accesibilă utilizatorilor anonimi;

56.4. autorizarea pe bază de roluri – SI AKIS restricționează drepturile de acces ale utilizatorului la RI „AKIS” în baza rolului desemnat acestuia. Fiecare utilizator are asociat unul sau mai multe roluri. Fiecare rol are asociat un set de drepturi. Drepturile reprezintă prerogativele acordate unui utilizator de accesa resursa informațională. SI AKIS poate limita sau permite accesul unui utilizator la anumite date pe baza apartenenței la un rol;

56.5. administrarea (configurarea) – SI AKIS permite aplicarea politicilor de securitate încorporate în arhitectura și în funcționalitățile lui. Definirea utilizatorilor și a grupurilor sau rolurilor, precum și atribuirea drepturilor se realizează de către utilizatorii cu drepturi de deținător, doar după coordonarea și oferirea acceptului de către posesor. SI AKIS oferă posibilitatea ca deținătorul să poată configura restricții legate de adresele de IP sau de domeniile de la care conectarea la SI AKIS va fi permisă pentru fiecare utilizator/grupuri de utilizatori în parte;

56.6. securitatea împotriva accesului neautorizat – SI AKIS este protejat împotriva încercărilor deliberate sau accidentale de acces neautorizat;

56.7. efectuarea auditului – activitățile derulate asupra SI AKIS sunt înregistrate, fiind posibilă, ulterior, efectuarea auditului. O necesitate importantă legată de securitate este necesitatea de a păstra toate înregistrările, tranzacțiile, incidentele de sistem, cu scopul de a identifica modul de funcționare, pentru a

analiza integritatea resursei informaționale, pentru a monitoriza activitatea utilizatorilor asupra resursei informaționale; sistemul se bazează pe un mecanism de înregistrări de audit ce urmează practicile mondiale curente;

56.8. integritatea datelor – asigurarea protecției, a exactității și completitudinii datelor, precum și a soluțiilor furnizate pentru stocarea și gestionarea acestora, dar și asigurarea împotriva manipulării frauduloase a datelor/informațiilor, iar datele stocate și procesate urmează a fi corecte și complete, protecția împotriva dezastrelor se realizează prin crearea copiilor de rezervă incrementale și depline, resursa permițând implementarea unor mecanisme care să verifice și să valideze datele din punctul de vedere al corectitudinii și al completitudinii;

56.9. gestiunea riscurilor de securitate care va fi asigurată prin implementarea unei politici generale de securitate și care va include prevederi referitoare la înregistrarea datei de angajare sau de eliberare din funcție a utilizatorilor cu rol de înregistrare/modificare/radiere a datelor;

56.10. pentru asigurarea integrității datelor în RI „AKIS”, în SI AKIS se vor utiliza mijloace de program care garantează păstrarea completă și integrală a datelor, cu respectarea următoarelor cerințe:

56.10.1. toate câmpurile din formele completate de către utilizatori trebuie să fie validate în mod obligatoriu prin intermediul identificatorilor obiectelor informaționale;

56.10.2. la comunicarea SI AKIS cu alte sisteme se vor folosi certificate electronice pentru identificare/autentificare;

56.10.3. pentru tranzacțiile sensibile, imediat după executarea acestora, se va folosi serviciul de aplicare a mărcii de timp (*time stamping*);

56.10.4. sistemul va asigura confidențialitatea datelor transmise/recepționate pe canale de comunicație;

56.10.5. accesul la resursele informaționale se face în mod controlat;

56.10.6. accesul la resursele informaționale oferite utilizatorilor interni se face cu autentificarea acestora, folosind serviciul (MPass).

57. Schimbul de date în SI AKIS se face doar pe canale securizate.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovarea în Agricultură (AKIS)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovarea în Agricultură (AKIS), în continuare SI AKIS, este elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu sprijinul proiectului AGGRI.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern, este elaborat în vederea executării prevederilor a mai multor documente strategice și angajamente naționale și internaționale, precum Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Legea nr. 315/2022, Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023–2030, Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 și Planului Național de Dezvoltare 2026–2028 (PND), Hotărârea Guvernului nr. 238/2025.

Elaborarea prezentului proiectul, este expres prevăzut la pct. 1, acțiunile nr. 3 și 4 din Clusterul 5 „Resurse naturale, agricultură și coeziune”, Capitolul 11 „Agricultura și dezvoltarea rurală” al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Dezvoltarea platformei și a instrumentelor digitale pentru facilitarea serviciilor de consiliere, transfer de cunoștințe, inovare și formare profesională a fermierilor este aliniată cu realizarea Obiectivului general 1 din Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023–2030, Hotărârea Guvernului nr. 56/2023), respectiv:

- fortificarea potențialului sectorului agricol primar;
- promovarea practicilor agricole inteligente, durabile și reziliente la schimbările climatice;
- implementarea tehnologiilor digitale agricole și a inovării prin creșterea rolului cercetării agricole autohtone;
- dezvoltarea serviciilor de consiliere agricolă și rurală prin crearea unui sistem eficient de transfer tehnologic, consultanță și formare.

Totodată, elaborarea și implementarea Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS), este prevăzut, Acțiunea de reformă nr.3 „Digitalizarea serviciilor de consultanță, transfer de cunoștințe și formare în agricultură în cadrul Sistemului de Cunoștințe și Inovare (AKIS)”, din Planul Național de Dezvoltare 2026–2028 (PND), Hotărârea Guvernului nr. 238/2025.

De asemenea, acțiunea „Dezvoltarea sistemului informațional AKIS pentru modernizarea agriculturii și consolidarea conexiunii dintre cercetare, consiliere, formare profesională și fermieri” este prevăzută ca acțiune strategică în cadrul Pilonului 1 „Dezvoltarea sectorului privat” din Agenda de Reformă aferentă Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025-2027(GROWTH PLAN), Hotărârea Guvernului nr. 260/2025.

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat precum și art.16 alin. (1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre.

Implementarea soluției IT, aferente Sistemului de Cunoștințe și Inovare în Agricultură este aliniată la angajamentele Republica Moldova privind armonizare legislației și politicilor naționale cu standardele și bunele practici ale Uniunii Europene în domeniul agriculturii, digitalizării și inovării.

Această inițiativă este conformă prevederilor Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului, care subliniază importanța dezvoltării unui sistem coerent, integrat și eficient de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS), destinat să faciliteze transferul de cunoștințe, să promoveze inovația și să susțină dezvoltarea rurală durabilă.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Agricultura și dezvoltarea rurală dețin un rol important în progresul economic și social al Republicii Moldova, fiind recunoscute drept priorități strategice în cadrul politicilor publice naționale.

În acest sens, Guvernul Republicii Moldova a aprobat, prin Hotărârea nr. 56/2023, Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru perioada 2023–2030, care prevede crearea și consolidarea unui Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS), capabil să sprijine dezvoltarea continuă, competitivă și sustenabilă a sectorului agroalimentar.

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare promovează dezvoltarea SI AKIS, un instrument digital modern menit să sprijine procesele de inovare, adoptare a tehnologiilor avansate și consolidarea legăturii dintre cercetare, formare profesională, consiliere și practică agricolă.

În prezent, nu există un sistem informațional integrat care să gestioneze eficient procesele de generare, diseminare și valorificare a cunoștințelor și inovației în agricultură.

Informațiile relevante sunt dispersate, gestionate fragmentat și lipsite de o platformă comună care să permită un transfer structurat, coerent și accesibil între toți actorii implicați: fermieri, consilieri agricoli, cercetători, formatori, decidenți și alte părți interesate. În același timp, Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului privind stabilirea normelor pentru sprijinul prin planurile strategice ale politicii agricole comune (PAC), prevede dezvoltarea unui Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS) coerent, integrat și eficient, care să faciliteze transferul de cunoștințe și promovarea inovării în agricultură și dezvoltare rurală.

În acest context, alinierea Republicii Moldova la cerințele europene presupune nu doar definirea conceptuală a unui astfel de sistem, ci și elaborarea și implementarea unui sistem informațional modern dedicat Sistemului de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS).

Prin urmare, este necesar elaborarea și dezvoltarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistemul de Cunoștințe și Inovare în Agricultură” (SI AKIS), care va constitui fundamentul tehnologic, organizatoric și normativ pentru dezvoltarea creării și operarea SI AKIS.

În temeiul art.76 alin.(1) și alin.(2) lit.a) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, documentarea sistemelor și resurselor informaționale de stat este obligatorie. Conceptul sistemului informațional reprezintă unul din documentele fundamentale care definește: spațiul funcțional,

structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informației.

Elaborarea și aprobarea Conceptului SI AKIS urmărește atingerea următoarelor obiective:

- aprobarea Conceptului SI AKIS, în vederea instituirii unui sistem informațional autonom, capabil să răspundă necesităților actuale de gestionare a cunoștințelor și inovării agricole;
- consolidarea cadrului normativ aferent resurselor informaționale de stat în domeniul agriculturii, prin reglementarea funcționării și administrării SI AKIS;
- integrarea SI AKIS în ecosistemul național de resurse informaționale de stat, asigurând interoperabilitatea cu alte platforme și baze de date relevante;
- realizarea obiectivelor strategice de digitalizare a agriculturii și dezvoltarea serviciilor de consiliere agricolă și rurală, stabilite în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023–2030 și în Planul Național de Dezvoltare 2026–2028.

Adoptarea proiectului de Concept al SI AKIS reprezintă o măsură importantă pentru modernizarea și eficientizarea mecanismelor de transfer de cunoștințe și inovație în agricultură. Aceasta inițiativă marchează o etapă strategică în procesul de constituire a unui sistem informațional integrat, adaptabil și orientat spre performanță, capabil să sprijine creșterea competitivității sectorului agroalimentar și integrarea acestuia în spațiul european al cunoașterii și inovării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre prevede aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”.

Obiectivele de bază sunt:

- crearea unui punct unic și centralizat de acces la informații relevante pentru fermieri, cercetători, consilieri și alți actori interesați din sectorul agroalimentar;
- promovarea interacțiunii, colaborării și schimbului de cunoștințe între actorii implicați în agricultură și dezvoltare rurală;
- sprijinirea procesului de transfer a celor mai recente rezultate științifice și adoptarea tehnologiilor și practicilor agricole inovatoare;
- îmbunătățirea accesului la servicii de consiliere, formare profesională și educație continuă;
- implementarea unui sistem digital de educație și formare profesională continuă, inclusiv prin automatizarea proceselor de certificare a competențelor.

Conceptul descrie principalele aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care va fi concepută și implementată soluția tehnică, cu respectarea normelor securității informaționale și protejarea datelor cu caracter personal.

Regulamentul transpune în mod practic Conceptul SI AKIS, dezvoltând reglementările acestuia cu referire la subiecții raporturilor juridice în domeniul exploatării și utilizării resursei informaționale, atribuțiile, drepturile și obligațiile acestora, gestionarea și asigurarea funcționării sistemului, regimul juridic de utilizare a datelor din sistem, asigurarea protecției și securității informației.

De asemenea, prevederile proiectului reglementează delimitarea atribuțiilor și competența subiecților raporturilor juridice în domeniul creării, dezvoltării și utilizării sistemului informațional.

Astfel, în conformitate cu prevederile Regulamentului, posesor și deținător al SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, registratori - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, CCAR, organizații din domeniul cercetării și inovării, prestatorii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar, instituții de învățământ cu profil agroalimentar, fermieri, cercetători, consilieri agricoli, iar în calitate de administrator tehnic – Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Proiectul Regulamentului respectă criteriile spațiului tehnologic stabilite în Concept, are o arhitectură capabilă să permită integrarea sistemului, prin utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă (MPass, MSign, MLog, MNotify) și găzduirea pe platforma tehnologică guvernamentală MCloud.

SI AKIS va fi interconectat în vederea schimbului de date și cu alte sisteme informaționale sau resurse informaționale prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Implementarea SI AKIS reprezintă o măsură esențială pentru modernizarea, digitalizarea și eficientizarea proceselor de consiliere agricolă, transfer de cunoștințe, inovare și formare profesională în sectorul agroalimentar.

Opțiunea „a nu face nimic” ar perpetua lipsa unui sistem informațional funcțional și integrat destinat sprijinirii fermierilor, consilierilor agricoli, cercetătorilor și altor actori din domeniu. Această inacțiune ar menține fragmentarea actuală a datelor și proceselor manuale, cu efecte negative asupra:

- realizării obiectivelor de digitalizare și modernizare a agriculturii, prevăzute în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023-2030;
- implementării angajamentelor asumate prin Planul Național de Dezvoltare 2026 - 2028 și Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- respectării prevederilor Regulamentului UE 2021/2115 privind crearea unui cadru AKIS funcțional la nivel național.

Impactul menținerii situației actuale („a nu face nimic”) ar fi următorul:

a) menținerea unui nivel redus de integrare între actorii agricoli și cei din domeniul transferului tehnologic, ceea ce va limita adoptarea de soluții inovatoare și moderne, va perpetua fragmentarea informațională și va împiedica funcționarea coerentă a ecosistemului agricol de cunoștințe și inovare;

b) imposibilitatea dezvoltării unui spațiu digital eficient de schimb de cunoștințe între fermieri, cercetători, consilieri și instituții de formare, ceea ce va afecta negativ competitivitatea, modernizarea și sustenabilitatea sectorului agroalimentar, menținând un model de producție învechit, cu randamente reduse;

c) compromiterea procesului de aliniere la standardele europene privind digitalizarea agriculturii și dezvoltarea rurală inteligentă, inclusiv nerespectarea angajamentelor asumate în cadrul Regulamentului (UE) 2021/2115 referitor la constituirea unui sistem AKIS funcțional la nivel național;

d) afectarea capacității instituționale de a sprijini fermierii în tranziția către o agricultură rezilientă la schimbările climatice și orientată spre inovație, prin lipsa unor instrumente digitale, a accesului la date relevante și a unui cadru operațional pentru consiliere, formare și luarea deciziilor bazate pe dovezi.

Având în vedere implicațiile strategice, economice și instituționale, ne se identifică opțiuni alternative viabile, care să asigure atingerea obiectivelor stabilite la nivel național și european.. Implementarea SI AKIS reprezintă singura soluție fezabilă, capabilă să contribuie efectiv la modernizarea agriculturii, consolidarea infrastructurii digitale și crearea unui ecosistem funcțional de inovare și transfer de cunoștințe în domeniul agroalimentar. Această măsură este importantă pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul european al cunoașterii, digitalizării și dezvoltării durabile.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea SI AKIS va genera un impact semnificativ și multiplu asupra sectorului public, contribuind direct la consolidarea capacității instituționale de a furniza servicii publice calitative, bazate pe cunoștințe actualizate, digitalizate și relevante pentru sectorul agroalimentar.

Principalele efecte anticipate sunt:

- acces sporit la informații relevante pentru toți actorii implicați în agricultură și dezvoltare rurală: fermieri, consilieri agricoli, cercetători, organizații profesionale și instituții de învățământ și autorități publice, printr-o platformă centralizată de desemnare a cunoștințelor, inovațiilor și resurselor digitale utile în procesul decizional tehnologic și educațional.
- disponibilitatea unor de baze de date interactive care vor conține bune practici, rezultate ale cercetării aplicative, studii de caz și tehnologii emergente, adaptate la condițiile agroclimatice și socioeconomice ale Republicii Moldova.
- sprijinirea profesionalizării continuă a fermierilor și specialiștilor din domeniu, prin integrarea serviciilor de consiliere, instruire și formare profesională într-o platformă digitală unificată. Aceasta va oferi acces la cursuri online, webinare, demonstrații virtuale și platforme de schimb de experiență;
- crearea un cadru digital colaborativ va facilita parteneriate între actorii agricoli, instituții de cercetare, învățământ și autorități publice. Sistemul va sprijini inițierea și implementarea proiectelor de cercetare și inovare, contribuind la accesarea oportunităților de finanțare naționale și europene, inclusiv granturi, subvenții și alte forme de sprijin financiar.
- îmbunătățirea guvernancei și eficienței administrative în implementarea politicilor publice din domeniul agriculturii. SI AKIS va furniza instrumente digitale moderne pentru monitorizarea, raportarea și evaluarea intervențiilor publice, contribuind la fundamentarea deciziilor pe baza dovezilor și la alinierea la standardele europene privind agricultura inteligentă și digitalizată.

Astfel, dezvoltarea și implementarea SI AKIS este o necesitate strategică pentru modernizarea administrației publice din domeniul agricol, susținerea transferului eficient de cunoștințe, promovarea inovației și atingerea obiectivelor asumate în cadrul Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023–2030 și al angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv cele privind aderarea la Uniunea Europeană.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Aprobarea Conceptului SI AKIS, precum și a Regulamentului resursei informaționale create de SI AKIS, presupune alocarea ulterioară a resurselor financiare pentru implementarea prevederilor ambelor acte normative. Costurile asociate implementării SI AKIS vor rezulta din următoarele categorii de activități:

1. Proiectarea și dezvoltarea platformei SI AKIS, (elaborarea documentației tehnice, proiectarea arhitecturii și designului platformei, dezvoltarea etapizată a componentelor sistemului și testarea funcționalităților).

2. Pilotarea și lansarea platformei SI AKIS

3. Instruirea utilizatorilor și a personalului instituțional în vederea operării și valorificării funcționalităților SI AKIS.

4. Organizarea campaniilor de mediatizare și promovare a utilizării SI AKIS în rândul fermierilor.

Finanțarea acestor activități va fi asigurată printr-o abordare mixtă, care include: alocații din bugetul de stat, în limita mijloacelor aprobate anual și contribuții externe din partea partenerilor de dezvoltare.

Această abordare mixtă, este justificată de importanța strategică a sistemului pentru modernizarea și digitalizarea agriculturii precum și alinierii Republicii Moldova la angajamentele asumate la nivel național și european în domeniul inovării, transferului de cunoștințe și dezvoltării durabile a sectorului agroalimentar.

Estimările financiare implică cheltuieli, aproximative, în mărime de până la 10739,0 mii lei, care sunt reflectate în Planul Național de Dezvoltare 2026–2028, Hotărîrea de Guvern 238/2025, în Partea operațională a Planului de Dezvoltare pe perioada 2026-2028, pct.3, acțiunea de reformă: Digitalizarea serviciilor de consultanță, transfer de cunoștințe și formare în agricultură în cadrul Sistemului de cunoștințe și inovare (AKIS).

Pentru realizarea acestei acțiuni, este planificat o alocare totală de 10739 mii lei, inclusiv: 750 mii lei acoperite din bugetul de stat, 750 mii lei acoperite din asistența externă, și 8799 mii lei neacoperite, acestea fiind reflectate parțial, inclusiv în:

- a) Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Anexa B la Clusterul 5 după cum urmează:

- pct. 16 Dezvoltarea platformei și instrumentelor digitale pentru facilitarea serviciilor de consultanță, transfer de cunoștințe, inovare și formare pentru fermieri (AKIS) – 4000 mii lei;

- pct. 17 Instruirea personalului Centrului de Consiliere Agricolă privind gestionarea platformei digitale - 1400 mii lei;

- pct.18. Organizarea campaniei de mediatizare și ghidare pentru utilizare a platformei de către fermieri – 200 mii lei.

- b) Agenda de reforme a Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025–2027, implementarea SI AKIS este prevăzută ca acțiune.

În acest context, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, desfășoară în mod constant consultări și demersuri pentru identificarea surselor de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare și a programelor internaționale, în vederea implementării Sistemului Informațional AKIS.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), Posesorul SI AKIS urmează să estimeze și să prezinte către Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SI AKIS pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare. Urmare a dării în exploatare a SI AKIS, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică

și menținerea SI AKIS, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea SI AKIS, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SI AKIS care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

Aceste costuri au fost stabilite pe baza cheltuielilor similare asociate altor sisteme IT aflate în posesia statului și reflectă resursele minime necesare pentru funcționarea eficientă a SI AKIS pe infrastructura MCloud.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea SI AKIS va avea un impact pozitiv semnificativ asupra sectorului privat, în special asupra fermierilor, întreprinderilor mici și mijlocii din agricultură, organizațiilor profesionale și altor actori economici din lanțurile valorice agroalimentare.

Accesul facil și centralizat la informații relevante precum: tehnologia agricole moderne, rezultate ale cercetării agricole, bune practici și soluții inovatoare care vor contribui la creșterea competitivității întreprinderilor din sectorul agricol și rural. Utilizatorii sistemului, vor beneficia de instrumente digitale performante, care vor sprijini: adoptarea tehnologiilor inovatoare, optimizarea proceselor de producție agricolă, utilizarea eficientă și durabilă a resurselor naturale și diversificarea activităților economice și reducerea vulnerabilităților la schimbările climatice..

De asemenea, integrarea informațiilor privind programele de formare profesională, sesiunile de instruire, precum și a oportunităților de finanțare (subvenții, granturi și alte mecanisme de sprijin), va facilita dezvoltarea capitalului uman în sectorul agricol și va stimula accesul la resurse financiare necesare modernizării și extinderii afacerilor.

Prin funcționalitățile sale, SI AKIS, va contribui la consolidarea rețelelor de cooperare între fermieri, consilieri, cercetători și organizații profesionale, promovând sinergii în procesul de transfer de cunoștințe și încurajând inovarea deschisă. Această conectivitate va sprijini formarea de parteneriate strategice și va susține implementarea proiectelor colective de inovare și dezvoltare rurală.

În concluzie, SI AKIS va deveni un catalizator pentru modernizarea sectorului agricol, stimulând performanța economică a întreprinderilor, accelerând procesul de digitalizare și promovând inovarea, sustenabilitatea și reziliența în mediul rural.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Sistemul va asigura generarea și păstrarea înregistrărilor de audit ale operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, în strictă conformitate cu cadrul normativ aplicabil în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Înregistrările de audit, împreună cu rezultatele aferente, vor putea fi accesate de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și puse la dispoziția acestuia în scopul desfășurării investigațiilor privind eventualele încălcări ale regimului de prelucrare/protecție a datelor.

Accesul la Sistem se va realiza prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

Întregul proces de colectare, prelucrare, stocare și utilizare a datelor cu caracter personal din cadrul sistemului va fi desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, garantând respectarea drepturilor personale vizate și aplicarea principiilor de legalitate, echitate, transparență și securitate în gestionarea informațiilor sensibile.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Implementarea proiectului nu va avea impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu se aplică
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu se aplică
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu se aplică
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost transmis spre consultare prealabilă la Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică” fiind definitivat, conform propunerilor și obiecțiilor prezentate.
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md , la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: https://maia.gov.md/ro/content/proiecte-de-document .
Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, cât și anunțul privind consultarea proiectului, au fost plasate și pe platforma www.particip.gov.md și pot fi accesate la linkurile: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-conceptului-platformei-digitale-a-sistemului-de-cunostinte-si-inovare-in-agricultura-akis-si-a-regulamentului-de-functionare-a-platformei-digitale-a-sistemului-de-cunostinte-si-inovare-in-agricultura-akis/14099 ; https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectului-de-hotarare-cu-privire-la-aprobarea-conceptului-sistemului-informational-sistem-de-cunostinte-si-inovare-in-agricultura-akis-si-regulamentului-resursei-informationale-formate-de-sistemul-informational-sistem-de-cunostinte-si-inovare-in-agricultura-akis-numar-unic-539maia2025/15151
În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art.36 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul hotărârii Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului, nefiind necesare intervenții în alte acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovarea în Agricultură (AKIS) va necesita o serie de măsuri operaționale și administrative:

- elaborarea caietului de sarcini și a documentației tehnice pentru dezvoltarea modulară a sistemului informațional AKIS, cu specificații tehnice și funcționale detaliate pentru fiecare componentă.
- inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru selectarea prestatorilor de servicii IT responsabili de proiectarea, dezvoltarea și implementarea sistemului informațional AKIS.
- contractarea dezvoltatorului de soluții IT pentru crearea, implementarea și testarea funcționalităților sistemului informațional.
- proiectarea, elaborarea arhitecturii și design-ul soluției informaționale.
- dezvoltarea modulară a componentelor Sistemului Informațional AKIS, cu asigurarea interoperabilității între module și integrarea cu alte sisteme relevante prin platforma guvernamentală de interoperabilitate (MConnect).
- realizarea testării funcționalităților platformei și pilotarea sistemului în cadrul Centrului de Consiliere Agricolă și Rurală (CCAR) și a instituțiilor partenere.
- organizarea sesiunilor de instruire pentru utilizatorii finali (consilieri agricoli, fermieri, cercetători, personal din cadrul autorităților publice) privind utilizarea și exploatarea eficientă a sistemului informațional AKIS.
- implementarea sistemului la scară națională, prin integrarea treptată a tuturor actorilor din sectorul agroalimentar în cadrul sistemului informațional AKIS.
- asigurarea mentenanței continue și a dezvoltării ulterioare a platformei, inclusiv prin ajustări periodice în funcție de necesitățile utilizatorilor și de evoluțiile tehnologice.

Secretar de stat

Alexandra ȘIAN

SINTEZA
la proiectul

Cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Educației și Cercetării nr. 03/2-09/5038 din 11.07.2025	În Anexa nr.1	La pct. 1; pct. 2; pct. 3 alin. 3.4; pct. 4 alin. 4.2, 4.7, 4.11; pct. 10 alin. 10.1; pct. 11 alin. 11.1 lit. d); pct. 12 alin. 12.4; pct. 17; pct. 18; pct. 28 alin. 28.6 lit. a) sunt utilizate diferite expresii „ <i>conexiuni funcționale și eficiente între fermier, cercetare, educație [...]</i> ”; „ <i>...cadru funcțional de colaborare între fermieri și antreprenori din sectorul agroalimentar, organizații care generează și aplică tehnologii în agricultură, consilieri agricoli, instituții de cercetare, instituții de învățământ [...]</i> ”; „ <i>...îmbunătățirea accesului la servicii de consiliere, formare profesională și continuă [...]</i> ”; „ <i>...digitalizarea și integrarea conținutului științific, tehnic și educațional relevant, generat de instituțiile de cercetare, învățământ [...]</i> ”; „ <i>...implementarea unui sistem digital de educație și formare profesională continuă [...]</i> ”; „ <i>...activitățile de cercetare și de formare profesională din domeniul agroalimentar;</i> „ <i>...evidența serviciilor de formare profesională continuă din domeniul agroalimentar [...]</i> ”; „ <i>...Conturul funcțional „Formare profesională continuă din domeniul agroalimentar” [...]</i> ”; „ <i>... instituțiilor de formare profesională [...]</i> ”; „ <i>... instituțiile de</i>	Se acceptă La pct. 1. după cuvântul „educație” se completează cu sintagma „si formare profesională”; cuvântul „sectorul” se substituie cu cuvântul „domeniul” La pct. 2 sintagma „instituții de învățământ” se substituie cu „prestatori de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”; La pct. 3 devenit pct. 4, alin. 4.4 sintagma „formare profesională și continuă” se substituie cu sintagma „educație și

		<i>învățământ cu profil agroalimentar [...]</i>”; „... <i>prestator de servicii de formare [...]</i>” sugerăm a se relaționa cu documentele de politici din cadrul învățării pe tot parcursul vieții și a ajusta concepte uniformizate aplicabile domeniului de resort: <i>educație și formare profesională în domeniul agroalimentar; activități de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar; prestatori de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar</i>, în acord cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților.	formare profesională în domeniul agroalimentar” Pct. 4. devenit pct.5., Pct. 4.2. devenit pct.5.2. se expune în redacție nouă „5.2. digitalizarea și integrarea conținutului științific, tehnic și de educație și formare profesională, generat de organizațiile din domeniile cercetării și inovării, prestatori de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar și proiecte internaționale în domeniul agriculturii;” Pct. 4.7 devenit 5.7 Cuvântul „continuă” se exclude și se completează cu sintagma „în domeniul agroalimentar”; Pct.10.1. După sintagma „activitățile de cercetare” se modifică după cum urmează „ , educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”
--	--	--	--

			Pct. 11. alin. 11.1. lit d) se expune în redacție nouă „d) evidența serviciilor de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”; Pct.12.4 sintagma „„Formarea profesională continuă din domeniul agroalimentar”” se expune în redacție nouă: „„Educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”” Pct.12.4, lit. b) se expune în redacție nouă: „b) evidența programelor de educație generală a adulților și/sau de formare profesională (inclusiv on line)” Pct. 17. Sintagma „instituții de învățământ cu profil agroalimentar” se substituie cu sintagma „prestatorii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”; Pct. 18. Sintagma „instituțiile de învățământ cu profil agroalimentar” se substituie cu sintagma
--	--	--	---

			„prestatorii de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”; Pct. 28., alin 28.6, lit. a) sintagma „prestatorului de servicii de formare” se substituie cu sintagma „prestatorului de educație și formare profesională”
		La pct. 7 alin. 7.2 <i>principiul accesibilității și transparenței, care presupune asigurarea unui acces deschis și facil la informații relevante pentru toți actorii implicați în sectorul agroalimentar, indiferent de nivelul lor de expertiză sau localizare</i> , propunem a se analiza comparat cu alin. 7.8 <i>principiul confidențialității informației, care presupune restricționarea accesului persoanelor neautorizate la informația cu accesibilitate limitată și răspunderea personală pentru utilizarea și difuzarea neautorizată a informației din sistem.</i>	Se accepta, se specifică expres tipul datelor cu caracter personal sau secret comercial care nu pot fi divulgate sau expuse public. Devenit pct. 8. Pct. 8.2. după cuvântul „informații” se va completa cu sintagma „cu caracter public” Pct. 8.8 după cuvântul „limitată” se completează cu sintagma „(date personale, secret comercial)”
		La pct. 9 alin. 9.2 conceptul <i>consilier agricol - persoană fizică care a absolvit un program de formare de bază a consilierilor agricoli</i> este definit diferit de conceptul inclus în Regulamentul pentru selectarea consilierilor agricoli și ținerea listei consilierilor agricoli, aprobat prin Ordinul MAIA nr. 45/2025, <i>consilier agricol - persoană fizică calificată care acordă sprijin tehnic, economic,</i>	Se acceptă, devenit pct. 3.2.

		<i>juridic și social fermierilor. Definițiile induc confuzie și necesită a fi uniformizate.</i>	
		La pct. 9 alin. 9.4 conceptul „ <i>formare profesională continuă în domeniul agroalimentar- proces de instruire în cadrul căruia o persoană, având o calificare ori o profesie, își asigură completarea și dezvoltarea competențelor deja dobândite sau dobândirea de noi competențe</i> ” sugerăm a fi revăzut și redactat în conformitate cu pct. 8 din Regulamentul privind educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 222/2024.	Se acceptă, devenit. Pct.3.4 „formare profesională continuă care conduce la dezvoltarea sau completarea competențelor profesionale corespunzătoare sau obținerea de competente noi într-o arie restrînsă din sfera de cuprindere a unei specialități”.
		La pct. 12 alin. 12.4 lit. b) <i>evidența programelor și cursurilor de formare (inclusiv online)</i> sugerăm a fi redactat conform pct. 17 din Regulamentul privind educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 222/2024 și <i>Metodologia de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții</i> , aprobate prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 785/2024.	Se acceptă, pct. 12 alin. 12.4, lit. b) se expune în redacție nouă: „b) evidența programelor de educație generală a adulților și/sau de formare profesională (inclusiv online)”
		La pct. 25 alin. 25.6 textul „ <i>programe și cursuri de formare profesională continuă – obiect informațional care reflectă o activitate de instruire (curs, atelier, seminar) desfășurată de un furnizor de servicii de formare acreditat în scopul dezvoltării competențelor profesionale în domeniul agroalimentar a fermierilor și a altor beneficiari ai sprijinului politicii agricole.</i> ”	Se acceptă

		<i>Date aferente obiectului: a)identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea serviciului); b)categoria programului/cursului; c)tematica programului/cursului; d)autorii programului/cursului; e)lista materialului informațional; f)perioada de desfășurare”</i> propunem a fi redactat cu următorul cuprins „25.6 program de formare profesională în domeniul agroalimentar - obiect informațional care reflectă o activitate didactică (ore de curs/prelegeri, seminare; ateliere; master class) desfășurat de un prestator de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar, în baza autorizării de funcționare provizorie/acreditării pentru formarea/dezvoltarea competențelor profesionale pentru diferite categorii de beneficiari din domeniul agroalimentar. <i>Date aferente obiectului:</i> <i>a) identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea programului/activității didactice);</i> <i>b) tipul programului;</i> <i>c) unitățile de curs;</i> <i>d) autorii programului/a unităților de curs;</i> <i>e) lista materialului didactic/informațional;</i> <i>f) perioada de desfășurare”.</i>	
		Pct. 27. <i>Sistemul nu împrumută obiecte informaționale din alte sisteme informaționale de stat necesită unele precizări vizavi de Secțiunea a 3-a, Interacțiunea cu alte sisteme și platforme electronice guvernamentale.</i>	Se accepta parțial. La secțiunea 3, pct. 29 se va specifica ca interacțiunea se efectuează pentru schimbul de date între sisteme și nu pentru împrumutul obiectelor informaționale.

			Pct. 29. Se completează după cum urmează: „Pentru schimbul de date...” în continuare după text
	În Anexa nr. 2	La pct. 6 alin. 6.3 textul „furnizorilor, a programelor și cursurilor de formare agricolă” sugerăm a se substitui cu textul „6.3 prestatorilor și programelor de educație și formare profesională în domeniul agroalimentar”.	Se acceptă Devenit pct. 3.3
Agenția de Guvernare Electronică nr. 3007-134 din 08.07.2025	La proiectul Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”	Cu referire la reutilizarea Platformei guvernamentale de instruire la distanță (M-Learn) (în continuare – Platforma M-Learn) în vederea asigurării funcționării conturului „Formare profesională în domeniul agroalimentar”, propunere care de altfel a fost acceptată de autor în procesul de coordonare prealabilă, ținem să menționăm că pentru expunerea de API cum este specificat la subpct. 30.7 este nevoie de dezvoltări suplimentare pentru Platforma M-Learn și în principiu nu reflectă rolul acesteia ca instrument de instruire. În acest sens, Platforma M-Learn poate fi utilizată pentru plasarea de instruiți tematice pentru grupuri restrânse de subiecți sau instruiți accesibile tuturor cu plasarea unui link prin care se va face conexiunea dintre SI AKIS și Platforma M-Learn, respectiv subpct. 30.7 urmează a fi modificat corespunzător.	Se accepta. cuvântul „API” se substituie cu cuvântul „link”.
		În corelare cu propunerea nr. 1, pct. 8 se va completa cu următoarea trimitere: Hotărârea Guvernului nr. 411/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Platforma de instruire la distanță (e-Learning)” și a Regulamentului privind utilizarea și administrarea acestuia;	Se accepta, se completează cu pct. 10.16.
	La proiectul Regulamentului Resursei Informaționale	Pct. 33 se va expune în redacție nouă, cu următorul cuprins: „33. SI AKIS interacționează cu resursele informaționale de stat și sistemele informaționale partajate indicate în pct.29 și 30 din Conceptul SI AKIS.” Propunerea se bazează pe dispozițiile art. 76	Se accepta. Pct.36

	formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”	alin. (2) lit. c) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.	
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al RM Nr.04-01/2206 din 16.07.2025	La proiectul Regulamentului Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”	În urma analizei proiectului Regulamentului prenotat, prin prisma cadrului legal aplicabil în materia protecției datelor cu caracter personal, se constată că, deși proiectul face referire la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, acesta nu conține mecanisme concrete care ar asigura garantarea efectivă a drepturilor subiecților de date ale căror date cu caracter personal vor fi prelucrate în sistemul vizat. În forma actuală, proiectul nu reglementează: modalitatea prin care persoanele vizate pot transmite solicitări (ex. platformă online, adrese instituționale, format fizic); termenele de soluționare a solicitărilor și procedura detaliată de răspuns. Această omisiune ar putea genera un vid operațional care poate compromite posibilitatea exercitării efective a drepturilor garantate de lege și poate expune sistemul unor riscuri majore de neconformitate. Astfel, se propune includerea, spre exemplu la pct. 41.8 din proiectul Regulamentului, unor prevederi explicite privind mecanismul de exercitare a drepturilor persoanelor vizate în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal, precum: dreptul la informare, dreptul de acces la date, dreptul de intervenție asupra datelor, dreptul de opoziție și dreptul la ștergerea datelor, conform art. 12–14 și 16–18 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Aceste prevederi ar putea fi detaliate, de exemplu, prin indicarea clară a autorității sau persoanei responsabile căreia se poate adresa subiectul de date în vederea exercitării acestor drepturi.	Se accepta. Devenit pct. 50. și se completează cu punctele: „50.7. informarea subiectului datelor cu caracter personal despre scopul prelucrării, identitatea operatorului, destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, se va efectua online odată cu accesarea sistemului; 50.8. informarea subiectului datelor cu caracter personal despre drepturile de acces la date, de intervenție asupra datelor și de opoziție se va efectua online odată cu accesarea SI AKIS; 50.9 dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal se va efectua gratuit, printr-o cerere online oferită de SI AKIS, sau prin intermediul unei cereri prin email sau poștă adresată către înregistrator sau deținătorul SI AKIS;”

		La pct. 39 din proiectul Regulamentului se propune următoarea redacție: „Datele cu caracter personal prelucrate în cadrul Sistemului Informațional AKIS sunt supuse regimului juridic de protecție prevăzut de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Accesul, securitatea, confidențialitatea și integritatea acestor date sunt garantate exclusiv de persoane autorizate, în limitele competenței conferite prin normele legale aplicabile.”	Se accepta cu concretizarea resursei, devenit pct. 48. Cu următorul conținut „48. Datele cu caracter personal ale RI „AKIS”, prelucrate în cadrul Sistemului Informațional AKIS sunt supuse regimului juridic de protecție prevăzut de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Accesul, securitatea, confidențialitatea și integritatea acestor date sunt garantate exclusiv de persoane autorizate, în limitele competenței conferite prin normele legale aplicabile.
		La pct. 44 din proiectul prenotat se propune înlocuirea termenului „accident” cu termenul „incident”, ca urmare a faptului că terminologia „incident” este mai adecvată și reflectă corect natura situațiilor vizate.	Se accepta, devenit pct. 54.
		Cu titlu de informare, atragem atenția că, în acord cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în funcție de natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării datelor, în cazul în care un tip de prelucrare, în special cel bazat pe utilizarea noilor tehnologii, este susceptibil să genereze un risc sporit pentru drepturile și libertățile	Se accepta, se completează cu punctul: „50.10 înaintea prelucrării datelor cu caracter personal, operatorul efectuează,

		persoanelor, operatorul efectuează, înaintea prelucrării, evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare prevăzute asupra protecției datelor cu caracter personal. Evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal nu este doar o obligație legală, ci și o măsură esențială pentru protejarea drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate, prevenirea riscurilor și asigurarea unui mediu sigur și conform în care datele cu caracter personal sunt prelucrate. În acest sens, operatorului de date cu caracter personal îi revine obligația de a efectua evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare prevăzute asupra protecției datelor cu caracter personal.	evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare prevăzute asupra protecției datelor cu caracter personal.”
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Nr. 1.4/1122/25 din 14.07.2025		Capitolul VIII din Concept se va completa cu un nou punct având următorul conținut: „SI AKIS urmează să utilizeze platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container, care presupune utilizarea rațională a resurselor.”	Se accepta, se completează cu pct. 49, după cum urmează: „49. SI AKIS urmează să utilizeze platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container, care presupune utilizarea rațională a resurselor.”
		Pct. 11.4. se va exclude deoarece „administrarea tehnică și operațională a sistemului prin gestionarea drepturilor de acces.....” nu reprezintă o funcție a unui sistem informațional, ceea ce este prevăzut în acest subpunct este de fapt o activitate care se realizează asupra sistemului informațional.	Se accepta, pct. 11.4 - exclus
		La pct. 12.13. lit. d) cuvintele mentenanță tehnică se vor revizui fie se va defini întrucât legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat definește doar noțiunea de mentenanță sistemului informațional, astfel nu este clar ce activități se includ în mentenanță tehnică a SI.	Se accepta, cuvântul „tehnică” a fost exclus

		Totodată, se va revedea numerotarea punctelor 49-58, deoarece sunt expuse eronat	Se accepta.
Ministerul Finanțelor nr. 09/2-03/332/1083 din 17.07.2025	La proiectul Hotărârii Guvernului	Proiectul de hotărâre necesită a fi completat cu un punct nou referitor la instituirea SI AKIS, întru respectarea prevederilor art.18 alin.(1) și art.22 lit. c) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.	Se accepta, s-a completat cu „art.18 alin.(1),”
		Pct.2 de expus în următoarea redacție: „Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limita mijloacelor prevăzute anual în bugetul de stat, precum și din alte surse legale”	Se acceptă, devenit pct. 3.
	La Anexa nr.1 Conceptul Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”	În pct.8, subpct.8.12., se va exclude întrucât Hotărârea Guvernului nr.1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.678/2024 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea activității mediului de afaceri VI).	Se accepta, pct. 8.12 a fost exclus
		Totodată, pct.8 se propune de completat la final cu un subpunct legat de Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 002:2006, ținând cont de faptul că actul normativ în cauză se referă la procesele ciclului de viață al software-ului și este obligatoriu la crearea tuturor sistemelor informaționale automatizate de importanță statală.	Se accepta, s- a completat cu pct. 10.19
		Pct.9 se propune a fi exclus din capitolul II (CADRUL NORMATIV AL SI AKIS) și inclus în capitolul I (DISPOZIȚII GENERALE), în vederea respectării prevederilor pct.2.2 subpct.2.2.2 din Anexa nr.3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006, care stabilesc obligația existenței unei astfel de reglementări (legate	Se acceptă, devenit pct. 3.

		de noțiuni) în capitolul despre generalități sau denumit „Dispoziții generale”.	
	La Nota de fundamentare	Potrivit punctului 4.2 din Nota de fundamentare se menționează că, proiectul de hotărâre va necesita cheltuieli din bugetul de stat pentru elaborarea și mentenanța sistemului informațional, costul estimativ al măsurilor constituind circa 10,7 mil.lei. În acest sens informăm, că în procesul de prezentare a propunerilor pentru Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a solicitat mijloace financiare pentru dezvoltarea și mentenanța Sistemului de Cunoștințe și Inovare (AKIS) în mărime de circa 11,0 mil.lei pentru următorii trei ani. Adicional accentuăm, că măsura în cauză se încadrează în prevederile Hotărârii Guvernului nr.260/2025 cu privire la aprobarea Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 (Pilonul 1, reforma 3, măsura 10). Astfel, atenționăm, că implementarea prevederilor proiectului poate fi efectuată doar în limita alocațiilor ce vor fi aprobate conform CBTM 2026-2028, iar adoptarea acestuia fără sursa sigură de finanțare va duce la nerealizarea obiectivelor stabilite.	S-a luat act
		Totodată menționăm că, proiectul urmează a fi redactat în contextul eliminării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, întru respectarea prevederilor art.54 alin. (1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	Se accepta.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale nr. 22/3435 din 14.07.2025		Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	
Ministerul Dezvoltării Economice și digitalizării al Republicii Moldova	La proiectul Hotărârii de Guvern	Reieșind din prevederile art. 16, alin. (1) al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, cât și pct. 2 din HG nr.562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat, se propune introducerea unui punct, care să precedă pct. 1, în	Se acceptă Se completează cu pct.2 după cum urmează: „2. Se instituie Sistemul

Nr. 13/2-2273 din 31.07.2025		următoarea redacție: „Se instituie Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Resursa Informațională formată de acesta.	Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Resursa Informațională formată de acesta.”
	La proiectul Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”	Pentru un spor de precizie normativă, la pct. 1 propunem substituirea sintagmei „Scopul principal al creării Resursei informaționale a SI AKIS, constă în” cu sintagma „Scopul principal al SI AKIS constă în crearea Resursei informaționale, ”.	Se acceptă Pct. 1 a fost expus în redacție nouă „1. Scopul principal al SI AKIS, constă în crearea Resursei informaționale, prin dezvoltarea unui sistem digital integrat de cunoștințe, inovare și tehnologie, menit să asigure o conexiune funcțională și eficientă între fermieri, cercetare, educație și formare profesională, consiliere și inovare în domeniul agroalimentar, precum și accesul facil și continuu la informații actualizate, bune practici, soluții digitale avansate și oportunități de finanțare.”
		Pentru asigurarea conformării cu prevederile art. 3 al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, propunem expunerea pct. 2. în următoarea redacție: „2. SI	Se acceptă

		AKIS constituie o totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informații, creării unui cadru funcțional de colaborare între fermieri și antreprenori din sectorul agroalimentar, organizații care generează și aplică tehnologii în agricultură, consilieri agricoli, instituții de cercetare, instituții de învățământ și factorii de decizie, în scopul promovării schimbului de informații și bune practici, consolidării colaborării intersectoriale și sporirii eficienței proceselor de inovare în agricultură.”	
	La proiectul Regulamentului Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”	În proiectul Regulamentului se confundă noțiunile de „sistem informațional” și „resursă informațională”. Menționăm că conform prevederilor art. 2 al Legii cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/2003, resursă informațională reprezintă o totalitate de informații documentate în sistemele informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legislația în vigoare, iar sistem informațional reprezintă o totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație. În același context, menționăm că Resursa Informațională formată de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” constituie în esență un registru departamental de stat, reglementarea căruia cade sub incidența Legii nr. 71/2007 cu privire la registre. Respectiv, proiectul Regulamentului necesită a fi revizuit prin prisma Legii nr. 71/2007, astfel încât reglementările ce țin de resursa informațională să fie prioritare, cu evitarea dublării reglementărilor ce țin de sistemul informațional expuse în Concept.	Se accepta. Modificările în anexa nr.2 au fost coordonate cu MDED.
Expertizare și avizare			

Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr. 18-68/2363 din 20.08.2025	La proiectul hotărârii	Potrivit notei de fundamentare, elaborarea proiectului este expres prevăzută la pct. 1, acțiunile nr. 3 și 4 din Anexa A la Clusterul 5 „Resurse naturale, agricultură și coeziune”, Capitolul 11 „Agricultura și dezvoltarea rurală” al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Totodată, dezvoltarea platformei și a instrumentelor digitale pentru facilitarea serviciilor de consiliere, transfer de cunoștințe, inovare și formare profesională a fermierilor este aliniată cu realizarea Obiectivului general 1 din Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023. Din punct de vedere conceptual, obiecții nu avem de formulat. Aferent regulilor de tehnică legislativă, comunicăm următoarele: În conformitate cu art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „(6) Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde.”. Având în vedere prevederea legală enunțată, la clauza de adoptare din proiectul hotărârii Guvernului, textul „art. 18 alin. 1” se va substitui cu textul „art. 18 alin. (1)”. Pct. 2 se va inversa cu pct. 1, or, inițial se instituie sistemul informațional, iar după se aprobă conceptul și regulamentul.	Se acceptă. Se acceptă
	La anexa nr. 1 (proiectul Conceptului)	La primul alineat din Introducere, în denumirea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală, textul „2023-2030” va fi precedat de textul „pentru anii”, iar la ultimul alineat, în denumirea Strategiei se va completa cu textul „pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023”. Adicional, se recomandă numerotarea capitolului „Introducere”, care reprezintă un element structural distinct al Conceptului.	Se acceptă.

		La subpct. 3.2, prin care se definește noțiunea de „consilier agricol”, se va face referința la actul legislativ, care reglementează astfel de categorii de consilieri.	s-a completat cu sintagma: „(Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole)”
		La subpct. 3.4, cuvintele „sau completarea” se vor exclude ca fiind excedente.	La subpct. 3.4
		În denumirea capitolului II, formula „Cadrul normativ al SI AKIS” se va substitui cu formula „Spațiul juridico-normativ al funcționării sistemului”, astfel cum este indicat la subpct. 2.2.3 din anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului „RT 38370656 - 002:2006”, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 (în continuare – Reglementarea tehnică). În plus, la capitolul II menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit dintr-un singur punct.	Se acceptă. La capitolul II Pct. 9 a fost separat în 3 puncte, conform recomandării de mai jos.
		La subpct. 9.21, în denumirea Hotărârii Guvernului nr. 411/2020, cuvântul „Platforma” va fi succedat de cuvântul „guvernamentală”.	Se acceptă. Pct. 9.21 a devenit 10.16. după cuvântul „Platforma” s-a completat cu cuvântul „guvernamentală” .
		În conformitate cu subpct. 2.2.3 din anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică, capitolul nominalizat trebuie să conțină lista actelor juridico-normative de bază (legi, decrete ale Președintelui, hotărâri ale Guvernului etc.), care se referă la domeniul de activitate în care va funcționa sistemul, precum și actele juridico-normative, care reglementează activitatea și relațiile în domeniul informatizării. Având în vedere prevederea legală enunțată, la capitolul II, la un punct se vor indica actele normative din domeniul agriculturii, iar	Se acceptă, Actele normative au fost separate în puncte distincte(pct.10,pct.11)

		la un punct distinct se vor indica actele normative din domeniul informatizării.	
		În denumirea Ordinului nr. 78/2006, cuvântul „ministerului” se va substitui cu cuvântul „ministrului”, or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale.	Se accepta.
		Potrivit pct. 2.2.4 din anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică, în capitolul „Spațiul funcțional al sistemului” trebuie să fie determinate interconexiunile, care apar la realizarea funcțiilor sistemului, rezultatele funcționării sistemului. Este de menționat că în proiect capitolul III nu conține asemenea reglementări, prin urmare, se va revedea acest aspect.	Se acceptă. s-a completat cu pct. 14 și pct. 15. „14. Funcțiile specifice asigură utilizarea SI AKIS și susțin realizarea funcțiilor de bază. 15. Ca rezultat al funcționării Sistemului, se formează resursa informațională formată de sistemul informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”, în procesul de furnizare a serviciilor de consiliere agricolă și a transferului de cunoștințe.”
		În conformitate cu art. 52 alin. (2) și (3) din Legea nr. 100/2017, „(2) Punctele, de regulă, nu au denumire, sunt expuse fără utilizarea cuvântului „punct” și se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct,	Se accepta. A fost numerotate pct. 12,13, 28,31

		începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. (3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Având în vedere prevederea legală 2 enunțată, la subpunctele de la pct. 11 diviziunile se vor renumera (obiecție valabilă și la pct. 12, 25, 28).	Pct. 11 devenit 12. Pct 12 devenit 13 Pct 25 devenit 28 Pct 28 devenit 31
		Potrivit subpct. 3.1 din nota de fundamentare, registrator este Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, iar în conformitate cu pct. 17 din proiect, registratorii SI AKIS sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, organizații din domeniul cercetării și inovării, etc. Prin urmare, se va elucida acest aspect.	Se accepta. s-a corelat pct. 3.1 din nota de fundamentare cu pct. 17 din proiect.. Pct. 17 devenit 20
		Suplimentar, la pct. 17, sintagma „Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală” se va substitui cu abrevierea „CCAR”, or, la pct. 7 este indicată mențiunea „(în continuare - CCAR)” (obiecție valabilă și la pct. 18, subpct. 25.2).	Se accepta. Pct. 17 devenit 20 Pct. 18 subpct. 25.2 devenit pct. 21 subpct. 28.2
		La pct. 18, 19 și 51 din sintagma „legislația în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind excedente (observație valabilă și pentru pct. 11 și 12 din anexa nr. 2).	Se accepta. Pct 18 devenit 21 Pct 19 devenit 22 Pct 51 devenit 54
		La pct. 52 se recomandă substituirea cuvintelor „cerințelor în vigoare” cu cuvintele „cerințelor speciale stabilite conform legislației în domeniu”.	Se accepta. Devenit pct.55
	La anexa nr. 2 (proiectul Regulamentului)	La subpct. 3.1, menționăm că Regulamentul privind selectarea consilierilor agricoli și ținerea listei consilierilor agricoli a fost aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare nr. 45/2025 și nu prin ordinul ministrului agriculturii și	Se accepta.

		industrii alimentare nr. 43/2023. Suplimentar, întru corectitudinea redactării, referința la „Ordinul MAIA” se va substitui cu referința la Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare. Reiterăm că, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale.	
		La pct. 5, atragem atenția că în Hotărârea Guvernului nr. 56/2023 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023 2030 și Hotărârea Guvernului nr. 538/2023 cu privire la constituirea Instituției Publice Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală nu sunt definite careva noțiuni. Prin urmare, actele normative enunțate se vor exclude de la pct. 5 din proiect.	Se accepta.
		La pct. 10, cu privire la instituțiile de învățământ cu profil agroalimentar menționăm că la pct. 17 din anexa nr. 1, instituțiile de învățământ nu sunt indicate în calitate de registratori ai SI AKIS, prin urmare, se va elucida acest aspect.	Se accepta. La pct. 20 din anexa nr. 1 s-a completat cu „instituții de învățământ în domeniul agroalimentar”.
		Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la pct. 13, ultimul subpunct se va renumera (obiecție valabilă și la pct. 42, subpct. 56.10).	Se acceptă.
		La subpct. 15.3, cuvântul „efectueze” va fi precedat de cuvântul „să”, pentru a se alinia la dispozițiile de la celelalte subpuncte.	Se acceptă.
		La pct. 31, cuvintele „și a furnizorilor” se vor exclude ca fiind excedente, or, mențiunea privind autentificarea și controlul accesului furnizorului prin serviciul electronic guvernamental de autentificare (MPass) este indicată la pct. 30.	Se acceptă.

		La subpct. 47.3, fie se va preciza a doua tentativă, la survenirea căreia este necesară protecția resursei informaționale, fie cuvintele „sau de” se vor exclude ca fiind excedente.	Se acceptă. Se completează cu sintagma „acces neautorizat”
		La subpct. 50.7, cuvântul „prelucrării” va fi succedat de cuvintele „datelor cu caracter personal”.	Se acceptă.
		La subpct. 50.9, cuvântul „înregistrator” se va substitui cu cuvântul „registrator”, astfel cum este indicat la pct. 6 din proiectul Regulamentului.	Se acceptă.
		La pct. 55, referința la Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică se va substitui cu referința la Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017, or, cerințele tehnice înaintate de sistemele informatice sunt indicate în Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică și nu în hotărârea Guvernului de aprobare a acestora.	Se acceptă.
		La subpct. 56.1, cuvântul „utilizatorilor” va fi succedat de cuvântul „care”.	Se acceptă.
		Dispoziția de la subpct. 56.3 nu se integrează armonios în text, prin urmare, prima parte a subpct. 56.3 va avea următorul cuprins: „56.3. autentificarea utilizatorilor care accesează SI „AKIS” înainte de a li se permite accesul.”, în continuare conform textului propus.	Se acceptă.
		La subpct. 56.9, cuvântul „securitate”, primul caz, va fi succedat de cuvântul „care”.	Se acceptă.
		Conținutul subpct. 56.10 constituie o normă distinctă de prevederile pct. 56, prin urmare se va indica la un punct separat. Tot aici, cuvântul „cerințelor” se va substitui cu cuvintele „următoarelor cerințe”.	Se acceptă. Subpct. 56.10 a devenit pct. 57.

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Nr.09/2-09/412 din 01.09.2025	Conceptul Sistemului Informațional	Conform pct.29.4 din Conceptul Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură”, SI AKIS interacționează prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, inclusiv și cu Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat. În acest sens, considerăm necesară specificarea exactă a setului de date necesar de a fi consumate din cadrul Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, similar celorlalte sisteme informaționale menționate la pct.29 din proiectul actului normativ.	Se accepta. Pct. 29 devenit 32.4 și s-a completat după cum urmează: după sintagma „ Serviciului Fiscal de Stat” se completează cu sintagma „destinat verificării restanțelor la bugetul de stat a agenților economici contractați pentru servicii de consiliere agricolă.”
Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova Nr. 06/2/15248 din 01.09.2025	Pct. 17.2 al Regulamentului	Obiecții: Potrivit art. 10 al Legii cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/2003: „(1) În scopul asigurării securității sistemelor și resurselor informaționale de stat, autoritățile publice, instituțiile publice și alte entități de stat sunt responsabile de îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.(2) Datele din cadrul sistemelor și resurselor informaționale de stat sunt protejate împotriva accesării și/sau utilizării neautorizate.” Redacția actuală a punctului 17.2 din Regulament nu asigură în totalitate rigorile privind protecția împotriva accesării și/sau a utilizării neautorizate statuate de norma precitată, așa cum această impune obligația Registratorului de a întreprinde măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe la RI „AKIS” într-o manieră susceptibilă de interpretări subiective cu privire la acțiunile necesare a fi întreprinse de către titularul obligației ca această să fie pe deplin realizată. Deficiența observată poate genera un comportament arbitrar al registratorului și o potențială evitare a răspunderii în cazul în care se încalcă obligația de a	Se acceptă. Punctul 17.2 completat după cum urmează „17.2. să întreprindă toate măsurile necesare pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe la RI „AKIS”;

		asigura evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe la RI „AKIS”. În vederea excluderii riscului de interpretare arbitrară sau de aplicare neuniformă a prevederilor legale, norma urmează să prescrie cu suficientă claritate obligația de a întreprinde toate măsurile necesare pentru asigurarea protecției eficiente împotriva accesării neautorizate a datelor. Recomandări: Expunerea punctului 17.2 al Regulamentului cu următoarea redacție: „Registratorul are obligația: [...] să întreprindă toate măsurile necesare pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe la RI „AKIS”;”	
Ministerul Educației și Cercetării nr. 08/3-09/6718 din 08.09.2025		Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	
Ministerul Dezvoltării Economice și digitalizării al Republicii Moldova nr. 13/2-2541 din 01.09.2025		Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	